Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6818

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 21299-24290

Pazar 8 Ağustos 1943

Almanya Kat'î Kararlar Arifesinde

Hitlerin karargâhında mühim müzakereler oluyor - Von Ribbentrop Romaya gönderildi - Almanlar Sicilyayı tahliyeye başladılar

Sicilyada Katania'nın zaptına dair, radyo ile nakledilen resimler: Harabeler arasında ilerliyen İngiliz piyadeleri ve zırhlı birliklerin sokaklardan geçişi

Berlin boşaltılıyor

Dr. Göbbels, hava akınlarına müdafaa ile mukabelede bulunulacağını söyledi

Propaganda Nazırına göre, Almanya şarkta ve cenubda mücadeleye şiddetle devam edecek

Berlin 7 (a.a.) — Milletlerarası haberler bürosunun öğrendiğine göre, son günlerde Führer'in umumî karargâhında askerî ve siyasî mahiyette mühim müzakereler olmuştur.

Bu müzakerelere Mareşal Göring, Hariciye Nazırı M. Ribbentrop, nazırlardan Speek, S. S. kıt'aları şefi M. Himmler, Propaganda Nazırı Dr. Göbbels, Amiral Doenitz, Reichleiter Bormann, Mareşal Keitel, Mareşal Milch, topçu generali Jodl ve diğer bazı generaller iştirak etmiştir.

Von Ribbentrop İtalyada

Stokholm 7 (a.a.)— Berne'den gelen bir habere göre, Almanya Hariciye Nazırı Von Ribbentrop, İtalya Hariciye Nazırı Guariglia'nın daveti üzerine üç gün kalmak üzere Romaya gelmiştir.

En son gelen bir habere göre, iki hariciye nazırı şimal İtalyada bir yerde buluşmuşlardır.

Berlin boşalıyor

Stockholm 7 (a.a.) — Britanova: Berlinden dönen İsveçli bir iş adamı, İngiliz uçakları tarafından Berlinin de Hamburg'un akıbetine uğratılacağına dair risaleler atılması üzerine bu şehirde panik çıktığını söylemiştir.

Bu yolcu, şunları ilâve etmiştir:

«— Halk istasyonlara hücum etmiş, binlerce kişi bisikletle, hatta yaya olarak şehri terketmiştir.»

Hamburg'dan yola çıkan binlerce mülteci, izinsiz olarak Berline gelmiştir.

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

İtalyaya gittiği söylenen Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop, bir cephe istasyonunda Hitler'le görüşürken

İki kurtuluş ordusu

Sovyet Rusyada rejime karşı bir hareket uyandırıp düşmanlarının silâhlı mukavemetini yıkmak düşüncesile Almanlar bu yılın baharında bir (Rus kurtuluş ordusu) kurmuşlardı. İki yıldır ele geçirdikleri milyonlarca esirden bir kısmını giydirip kuşatarak ortaya çıkardıkları bu ordunun başına komutan olarak vaktile Leningrad çevresinde tekmil kuvvetlerile birlikte yakalanan Tümgeneral Vlassof'u getirmişlerdi.

Fakir bir çiftçinin oğlu olduğunu, ihtilâldenberi bolşevikliğe bağlı kaldığını, partide ve orduda vazife gördüğünü söyliyen bu Rus generali, geçenlerde neşrettiği bir beyanname ile şimdi neden başka türlü düşünerek Almanlarla işbirliği yapmağa karar verdiğini uzun uzun anlatıyor.

Sovyet rejimine karşı Vlassof'un şahsından faydalanarak Almanların başvurduğu çareyi Ruslar karşılıksız bırakmadılar. Çok geçmeden onlar da ele geçirdikleri tutsaklardan ve politika sığıntılarından bir kısmını toplıyarak Moskovada bir (Alman kurtuluş hareketi) uyandırdılar. Bu hareketin başında bulunanlar da son günlerde bir beyanname basarak, ne maksadla çalıştıklarını Alman milletine ve dünyaya ilân ettiler.

Bildirilen isimlere göre Moskovadaki Alman kurtarıcıları arasında asil ailelerden gelme bir takım (von) lu subaylar ve sol fikirleri yüzünden vaktile Almanyadan kaçmış bazı artistler ve muharrirler vardır. Dikkati çekecek bir nokta, bu adamların çok uysal iddialarla ortaya atılmalarıdır. Alman kurtuluş hareketini idareye girişenler, bastıkları beyannamede hiç de ihtilâlci bir zihniyet taşımıyorlar. Kapitalizmi yıkmak, din ve milliyet duygularını kaldırmak gibi düşüncelerden uzaktırlar. Bunlar bilâkis nasyonal sosyalizmin Almanyada doğurduğu yenilikleri bozarak memleketi eski liberal dünya görüşüne kavuşturacaklarını söylüyorlar. Almanyada (Rus kurtuluş ordusu) ile Moskovadaki (Alman kurtuluş hareketi) arasında şu nokta müşterektir: Her iki teşekkül de milletlerinin karşılıklı bir işbirliği politikası yürütmesine ve ebediyen dost geçinmesine taraftardır. Bolşeviklere karşı harb açtığını söyliyen Vlassof:

— Almanya ile arkadaşlık etmeliyiz!

Derken, nasyonal sosyalizmi yıkmak aşkile toplandıklarını söyliyen Moskovadaki Almanlar da:

— Rusya ile kardeş olalım!

Diyorlar.

Harbin politika safhasını teşkil etmek bakımından her tarafta normal sayılması beklenen bu hareketler demokrasi memleketlerinde bir sinirlilik havası uyandırdı. İngilizler ve Amerikalılar, bilhassa Moskovada kurulan ve Rusların emrinde çalışan Alman kurtuluş komitesini yadırgıyor, bu komitenin maksad ve gayesi etrafında türlü tefsirlerde bulunuyorlar. Açığa vurdukları en can alacak nokta, yarınki Avrupaya dair Sovyet Rusyanın Müttefiklerden ayrı, kendine mahsus bazı emeller beslemesi ihtimalidir. Fakat düşmana karşı gene düşmanı kullanmak fikrinin ilk defa Ruslardan çıkmadığı düşünülürse, Müttefiklerin telâşını biraz yersiz bulmamak imkânsızdır.

Rusya ile Almanya arasında samimî bir işbirliği Anglo-Saksonlar hesabına sahiden bir tehlike olabilirdi; eğer bu işbirliği vaktile reel temeller üzerine kurulsaydı. Birbirine dayanan ve birbirinden kuvvet alan iki büyük ve kontinantal devlet, hele Uzakşarkta Japonyanın da dostluğunu temin ettikten sonra İngiliz ve Amerikan kudretini şiddetle

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Sicilyada tam ricat

Dün Troina kalesile 2 şehir ve bir ada zaptedildi

Esirler 125,000 kişiyi buldu

Cezayir 7 (a.a.) — Resmen bildirildiğine göre, Almanlar Sicilyadaki kıt'alarını İtalyaya nakletmeğe başlamışlardır. Bu tahliye küçük motörler ve kayıklar vasıtasile yapılmaktadır. Ancak 4 kilometre genişlikte olan Mesina boğazı tahliye işleri için çok tehlikeli bir geçid telâkki ediliyor. Çünkü Müttefik hava ve deniz kuvvetleri burada devamlı surette faaliyet göstermektedir.

Müttefik tebliği

General Eisenhower Amerikan umum karargâhı 7 (a.a.) — Torio müstahkem mevkii zaptedilmiştir. Amerikalılar bu

(Arkası Sa. 3, sütun 6 da)

Katania'nın zaptından resimler: Bombardımanlarla harab olan mahalleler...

Ruşen Eşref

Roma Büyük Elçimiz Peşteden dostça tezahürlerle uğurlandı

İznini Peştede geçiren Saffet Arıkan Berline avdet etti

Budapeşte 7 (a.a.) — Türkiyenin Roma büyük elçiliğine tayin edilen Ruşen Eşref Ünaydın dün Bükreş - Sofya yolu ile Ankaraya gitmek üzere saat 15,30 da Budapeşteden ayrılmıştır. Ünaydın, istasyonda Krala mahsus salonda hükûmeti temsil eden protokol şefi ve Hari-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Bütün İtalyada örfî idare ilân edildi

Hükûmet aleyhine nümayişler oluyor — Badoglio'nun istifası teeyyüd etmedi

Roma 7 (a.a.) — Stefani ajansı, bütün İtalyaya şamil olmak üzere örfî idare ilân edildiğine dair Resmi Gazetede Kral tarafından bugün bir emirname neşredildiğini bildirmektedir. Örfî idare yarındn itibaren yürürlüğe girecektir.

Büyük nümayişler olduğu bildiriliyor

Londra 7 (a.a.) — İsviçreden gelen haberere göre, dün öğleden sonra İtalyanın birçok şehirlerinde büyük nümayişler yapılmıştır. Badoglio hükûmetinin yaptığı toplantıda sulh meselesi hakkında hiç bir karar almamış olduğunu gören halk, bu nümayişleri tertib etmiştir.

Gene ayni haberler, yüzlerce İtalyanın bu nümayişler esnasında tevkif edilmiş olduklarını bildirmektedir.

Saltanat meclisi toplantılarına devam ediyor

Madrid 7 (a.a.) — Fransadan öğrenildiğine göre, İtalyada saltanat meclisi askerî vaziyet hakkında müzakere ederek, harbe devam etmek suretile kayıdsız şartsız teslimden başka sulh şartları elde etmenin mümkün olup olmıyacağını tetkik eylemiştir. Kral, meclisin akşam ve bu sabah yeniden toplanmasını istemiştir.

Kilise halkı sükûnete davet ediyor

Roma 7 (E.P.) — Yüksek İtalyan ki-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Bir Ingiliz gazetesi diyor ki:

"Harb suçluları meselesi Ankarada soğuk karşılandı,,

Halbuki maksad devletler hukukunu bozmak değil, mücrimlerin tarafsız memleketler yolile kaçmamasını temin imiş

Londra 7 (L.P.S.) — Yorkshire Post gazetesi «Harb suçluları» hakkında yazdığı bir başmakalede şöyle demektedir:

«Geçen hafta İngiltere, Amerika ve Rusya tarafından nazi veyahud faşist harb suçlularına melce vermemeleri için bütün bitaraf devletlere verilen notaya, Türkiye henüz resmî bir cevab vermemiştir. Maamafih bu nota Ankarada soğuk bir tarzda kabul edilmiştir. Anlaşılan Türkler, memleketlerinin arazisine girecek olan kimselere verilecek olan müsaade veya ademi müsaade hakkındaki meşru haklarının nezedilmek istenildiğine zahib olmuşlardır. Şunu not

(Arkası sahife 3, sütun 4 de)

HUBUBAT FİATLARI

10 ağustostan itibaren

Her yerde memur ve halk ekmeği ayni fiatla satılacak

Ankara 7 (a.a.) — Ticaret Vekilliğinden tebliğ edilmiştir:

1 — Toprak mahsullerinden devlet hissesi alınmasına dair olan 13 mayıs 1943 tarihli ve 2/19930 sayılı kararname ile yürürlüğe giren K/452 sayılı kararın tatbikı için şehir ve kasabalarımızın ekmeklik ve yemlik ihtiyaclarını, 10 haziran 1943 tarihinden itibaren mıntaka mıntaka başlamak ve 1 ağustos 1943 te bütün şehir ve kasabalarımıza şamil olmak üzere Toprak Mahsulleri Ofisince temin olunacağı 30 mayıs 1943 tarihli gazetelerde çıkan bir tebliğ ile ilân edilmiş ve 1 ağustos 1943 te de bütün şehir ve kasabalarımızda hububat fiatları, Toprak Mahsulleri Ofisinin değişmez ve dar gelirliler dışındakilere yaptığı tahsislere tatbik ettiği fiatlara düşürülmüştür.

2 — Bütün memlekette, şehir ve kasabalarımızın ekmeklik ve yemlik ihtiyacları Toprak Mahsulleri Ofisince temin edildiğine göre 10 ağustos 1943 tarihinden itibaren hububat fiatları değişmez ve dar gelirlilere yapılan tahsislerdeki fiatlara indirilmiştir.

Şöyle ki: Buğday 26 (kilosu kuruş),

(Arkası sahife 3, sütun 1 de)

Pariste

Alman askerile halk çarpışmış

Bellibaşlı caddelerde asayiş mitralyözlerle muhafaza ediliyor

Cezayir 7 (a.a.) — Fransız millî kurtuluş komitesinin akşam üzeri haber verdiğine göre, Pariste vatanseverlerle Alman kıt'aları arasında göğüs göğüse muharebeler olmuştur.

Alman kumandanlığı askerî izinleri kaldırmış ve bellibaşlı caddelerle dört yol ağızlarına mitralyözler koydurmuştur. Kargaşalıklar gündüzün de Alman askerî heyetine karşı bir çok hücumlar yapılmakla devam etmiştir

Şark cephesindeki savaş buhranlı safhaya girdi

Bielgorod kesiminde

Alman mevzilerinde yeni gedikler açıldı, Ruslar Harkof'a 29 kilometre yaklaştılar

Berlin 7 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Mius ve orta Don üzerinde Sovyetlerin mevziî taarruzları akamete uğratılmıştır.

Yukarı Donetz bölgesinde ve Bielgorod'ün cenub batısında kuvvetli bolşevik piyade teşkilleri ve zırhlı unsurları tarafından yapılan taarruzları bazan lehte ve bazan aleyhte cereyan eden muharebeler neticesinde geri atılmıştır. Alman kuvvetlerine mensub hava teşkilleri motörlü düşman kıt'alarına pike hücumları yapmışlardır. Muharebe uçak filolarımızla Stükalar asker yüklü 100 den fazla kamyon tahrib etmişlerdir.

Orel kesiminde uçaklarımız tarafından tesirli surette desteklenen kıt'alarımız şiddetli muharebelerden sonra Sovyetlerin başka yarma teşebbüslerini de akamete uğratmışlardır.

Viazmanın cenub batısında ve Ladoga gölünün cenubunda bütün düşman taarruzları Alman kıt.a'larının kuvvetli müdafaası karşısında kırılmıştır.

Şark cephesinde Sovyetler dün hepsı 117 tank kaybetmişterdir.

Büyük meydan muharebesinin ehemmiyeti

Berlin 7 (T.P.) — Şark cephesi durumu hakkında Berlin askerî kaynakları atideki mütemmim malûmatı vermektedir:

Şark cephesinde muharebelerin gelişmesi iki büyük kısmı belirtmektedir: Birincisi 5 temmuzda Alman başkumandanlığı tarafından müdafaa tarzına geçilmesi kararlaştırıldığından başlar. Düşmana vurulan darbede Ruslar 40.000 esir vermiş ve aşağı yukarı bunun altı buçuk misli ölü ve yaralı terketmiştir. Bolşeviklerin esas meydan muharebesi 21 temmuzda başlamıştır. O gündenberi düşman mevzilerimize hücumlarda bulunmakta idi. Kıt'alarımızın sarsılmaz

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Merhum Günselinin cenazesi dün getirildi

Solda içinde, merhum Bayan Günseli Verginin cenazesı bulunan kurşun tabut tayyaredeyken, sağda eski Valimiz Muhıddin Üstündağ, bu çok hazin istikbal ve nakil töreni esnasında (Yazısı 3 üncü sahifemizdedir)

HAFTANIN ŞAKALARI

İmambayıldı!

Adı değişen yemekler - Usta aşçı eline düşerseniz! - Neden imam bayıldı? - Ampul dolması - Su geliyor paçalarınızı sıvayın! - Kimdrobil'in bir mektubu

Yazan: **Burhan Felek**

İmam değilim ama bayılırım imambayıldıya! Buna göre siz isterseniz bu yemeğin adını «Felek bayıldı» ya çevirebilirsiniz. Böyle fırsatlarla adı değiştirilmiş yemek çoktur. Size bir kaçını sayabilirim:

«Hünkâr beğendi» yerine «milletbeğendi» veya sadece (kimin olduğu belli olmadan) «beğendi» dediler. Eğer merak eder sorarsanız belki söylerler! «Vezirparmağı» nın adı «parmak tatlısı» oldu. Maksad vezir lâfını etmemekse buna «hanımeli» denebilirdi. «Kadın göbeği» de «bayantatlısı» adını aldı. Bayanın tatlısı olur mu? Hepsi biberlidir. Bunu da neden değiştirdiklerini anlıyamadım. Göbek dememek içinse dedelerimizin bizden daha az utangaç olduklarını iddiaya bilmem dilimiz varır mı?

Lâfı uzattık, «imambayıldı» ya bayılırım. Eğer millî yemekler arasında beynelmilel, yani arsıulusal, yani enternasyonal, yani milletlerarası bir müsabaka yapılsa bizim imambayıldı herhalde Pri kazananlar arasına girer.

Efendim imambayıldının hüneri şuradadır ki haddi zatında pek o kadar kıymeti olmıyan patlıcan gibi bir sebzeyi dünyanın en lezzetli yemekleri arasına sokmaktadır. Usta eline düşünce bakın patlıcan bile ne kılığa giriyor. Binaenaleyh:

— Ah, ben neden olamadım! diye hayıflanmaya hacet yok. «İmambayıldı» dan ibret alınız. Eğer talihiniz olur da bir gün bir usta aşçı eline düşerseniz sizi de imambayıldı gibi makbul ve lezzetli bir hale getirirler. Zaten çoğumuz lezzetimizi kendimize değil, bizi hazırlayıp sofraya sunanların üzerimize döktükleri salçalara borcluyuz..

Bu zeytinyağlı yemeğin neden bu adı aldığını belki bilirsiniz. Beraber tekrarlıyalım da aklımızdan çıkmasın.

İmamın karısı zeytinyağlı bir patlıcan yemeği uydurmuş. Malûm ya vaktile imamların kandil yağlarından hisseleri vardı. Yemek ortaya gelip de patlıcanların zeytinyağ içinde yüzdüğünü gören imam:

— Eyvah! diye bayılmış ve yemeğin de adı «imambayıldı» kalmış.

Geçenlerde gazetelerde Vakıf İşleri Müdürlüğünün bir ilânını görmüştüm. Münhal olan beş altı, hattâ dört lira aylıklı bir takım imamlıklara talib isteniyordu. Eskiden olsaydı, haydi bu imamlar imambayıldı yiyebilirlerdi! Lâkin şimdi elektrikle aydınlatılan camilerdekiler imambayıldı, yerine ampul dolması mı yiyecekler?..

***

Su geliyor yahu! Paçaları sıvayın su geliyor. İnanmazsanız şu kâğıdı okuyun!

Sular İdaresinden bize şu malûmat verilmiştir:

«Sıcakların birden bire bastırması üzerine her tarafta olduğu gibi Anadolu yakasında da su sarfiyatı normal zamandakine nisbeten çok artmıştır. Bu sebeble İhsaniye ve Selimiye civarının yüksek kısımlarına gündüzleri su çıkmamaktadır. Böyle olmakla beraber, bu mahalleler sularını gece almaktadır. Kandillide yeniden bir terfi istasyonu tesis edilince bunlara gündüzleri de su verilebilecektir.»

Bu mektub Belediye Neşriyat İdaresinden geliyor.

Vaktile Cumhuriyet gazetesi «İhsaniye ve Selimiyede su yok» diye şikâyet etmiş olacak ki bu cevab verilmiş. Şüphesiz bu sıcaklarda cevab vermek de bir külfettir ama su vermekten çok daha kolaydır!

İşte ey Üsküdarın İhsaniye ve Selimiye ahalisi. Paçalarınızı sıvayın su geliyor. Artık bütün apdestlerinizi, bol bol tazeliyecek, çamaşırlarınızı yıkıyacak, kirinizi, pasınızı temizliyeceksiniz. Hele şu Kandilliye bir terfi istasyonu yapılsın. Şunun şurasında ne kaldı ki? Bir yapılması bir açılması!..

Suyu sağlama bağladınız ya! Gülersiniz değil mi hemşeriler?...

***

Geçen haftanın şakaları arasında yazdığım «İnekçiler kooperatifi» yazısı üzerine buraya müdür tayin edilmiş olan arkadaşımdan şu mektubu aldım:

«Dostum.

Aşkolsun yahu! Ben sana öyle mi dedim? «Müdürler Kooperatifi» de ne oluyor? Şimdi hangi müdüre rasgelsem, bana «— Gel bakalım bizim inekçi» diyor. Böyle dostluk mu olur? Ciddî mevzuları sen alaya boğuyorsun! Doğrusu senin ciddiyetine yakıştıramadım. Hele ineklere birer meme ilâvesi hakkındaki yazıya büsbütün içerledim. Ben ineklerin memesine ilâve yapılmasına ne karışırım. Bu iş baytarların ihtısası dahilindedir. Benim yapacağım şey, İstanbul halkına saf mal içirmektir.

Bunun için de aldığım ilk tedbir ineklerin içtiği suların temiz olmasıdır. Ayrıca bu safiyeti temin için Belediyemize yaptığım müracaat de kabul edildi. Şimdi sütlere saf olmıyan sular karışmasın diye İstanbulda hangi çeşmelerin sularından istifade edileceğini Belediyemiz tesbit etmek üzeredir. Ben böyle ciddi meselelerle meşgul iken senin işi şakaya boğuşturmanı yaşınla münasib bulmadım Gerçi akıl yaşta değil, baştadır derler ama, ben bu fikirde değilim. Zira o zaman bir çoklarının kafasız olduklarını kabul etmek lâzım gelir. Bu da olaylara aykırıdır. Zaten bu akıl da bizim süt meselesi gibidir. Var mı, yok mu pek belli olmaz. Bu mektubumu bitirirken sana bir bektaşi fıkrası yazayım: Bilirim ki böyle şeyler hoşuna gider.

Açık saçık konuşulan bir mecliste Allah var mı, yok mu, diye münakaşa ediliyormuş. Maddiyundan olmakla geçinen birisi demiş ki:

— Ben, gözle görülmiyen şeye vardır, diyemem.

Mecliste bulunan bir bektaşi tasdik etmiş:

— Hakkınız var. Sizin de aklınız gözle görülmediğine göre var, diye kabul edemeyiz.!

İşte bu kadar dostum. Matbuat kanununun verdiği hakka dayanarak bu mektubumun ayni sütunda dercini dilerim. Üstün sevgilerimle.. İmza: Müdürler Kooperatifine inekçi olmıyan arkadaşın:

Kimdirobil

Bu haftalık bu kadar. Şimdilik Hüdaya emanet olun! Haftaya inşallah gene görüşürüz.

B. FELEK

Şehir haberleri

Ekmek karneleri

Ağır işçi ve değişmez gelirlilere yeni karne tevziatı başlıyor

Belediye İktısad müdürlüğü eylûl ve birinciteşrin aylarına mahsus umumi ağır işçi ekmek kartlarile ayni ayların değişmez gelirlilere aid kartlarını dağıtmağa başlamaktadır.

Elliden fazla ağır işçi çalıştıran müesseselerden dosya numaraları 25 e kadar olanlar ayın 16, elliye kadar olanlar 17, yetmiş beşe kadar olanlar 18, yüze kadar olanlar 19, yüz yirmi beşe kadar olanlar 20 ve daha yukarı olanlarla yeniler 21 inci günü merkez ekmek bürosundan ve daha az işçi çalıştıranlarla münferid ağır işçiler bulundukları kazalar ekmek bürosundan ayın 16 sından son gününe kadar alacalkardır. Kart alınırken bordro, mes'uliyet mektubu ve birliklerin mektubları bulunacak, münferid çalışanlar birliklerin mektubu arkasını cemiyetlerinden, olmıyanlar zabıtadan tasdik ettirecektir.

Değişmez gelirlilerin ekmek kartlarını daire mutemedleri tanzim edecekleri bordrolar ile merkez ekmek bürosu şefliğinden alacaklardır. Memuriyet mahalli Belediye hududu içinde olup da aileleri haricde olanlar için ayrı bir cetvel tanzim edilip isimleri ve oturdukları mahallerle ana karne numaraları gösterilecektir.

Askeri ve gedikli barem kanunlarına göre maaş alanların ailelerinden Belediye hududu içinde bulunanlar ana karnelerile askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir. İstanbul dışında memur olup aileleri burada bulunanlar eğer ellerinde geçen ayların belgeleri varsa, bunlarla ve hüviyet cüzdanile geçen aylar ekmek karnesi hüviyet kısmı olduğu halde yeni kartları alabileceklerdir.

Maarif Vekili el işleri sergisinde

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel dün Galatasaray lisesinde açılmış olan el işleri sergisini gezmiştir. Vekil, bilâhare resim salonunda Güzel San'atlar Birliğinin resim sergisini ziyaret ederek alâkadarlardan izahat almış ve ressamlara muvaffakıyetler temenni etmiştir.

Karadenizde torpillenen Alman gemisi

Karadenizde bir denizaltı tarafından torpillenen ve limanımıza gelen Alman bandıralı Firoz şilepinin yarası dün muayene edilmiştir. Şilep, Boğazlardan transit olarak geçmesi lâzım gelirken burada kalmıştır. Yapılan müracaat üzerine şilepin vaziyeti tetkik edilmiş ve yoluna devam edemiyeceği tesbit edilerek tamirine kadar burada kalmasına müsaade edilmiştir. Şilep süvarisi denizaltının kendilerini kilyosun üç mil açığında torpillediğini iddia etmektedir.

Bu şileple beraber gelen denizaltıdan korunan Küshi şilepi transit olarak yoluna devam etmiştir.

Şeker şirketlerinin tasfiyesi işi bitti

İstanbul - Trakya Şeker fabrikası şirketinin on seneye yakın bir zamandanberi devam eden tasfiye işinin kapanması dolayısile son heyeti umumiye içtimaı dün Taşhandaki merkezinde yapılmıştır. Türkiye Şeker Fabrikaları şirketi umum müdürü Kâzım Taşkend ve Ziraat Bankası müdürü Mehmed Alinin de bulunduğu bu içtimada tasfiye memurlarının son raporu okunmuş ve heheyeti umumiye tasfiye muamelâtının kapandığını kabul ederek evrakın mahkemeye tevdiine karar vermiştir.

Bakırköy Çimento fabrikası

Bakırköy Çimento fabrikası Sümerbank tarafından çalıştırılacaktır. Fabrika için bir milyon lira işletme sermayesi tahsis olunmuştur.

Attan düştü

Kısıklıda Hanımsever sokağında bir evde misafir olan Refik kızı 16 yaşlarında Mediha, bindiği attan düşerek başından ağırca yaralanmış, Nümune hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

Kalay ihtiyacı

Kalaycılar kalay bulamadıklarından büyük şehirlerin kalay ihtiyacının temini işi belediyeleri düşündürücü bir şekil almıştır. Belediyeler kalay tedariki için müracaatler yapmaktadır.

Memleketimizde halen mevcud kalayların hepsi Ticaret Ofisi elinde ve Ticaret Vekâleti emrindedir. Vekâlet mühim bir yekûna baliğ olan bu stokun şimdilik satılmasına müsaade etmemektedir.

Bedenî yol mükellefleri

İstanbul Vilâyetinden:

943 mali yılı içinde çalıştırılacak olan bedenî yol mükelleflerinin 15 eylûl 943 tarihinden itibaren hangi günlerde ve hangi yollarda çalıştırılacaklarına dair olan defterleri alâkadar kaza kaymakamlarına gönderilmiş olduğundan bedenî mükellefiyetle alâkadar olan bütün yol mükelleflerinin mensub oldukları ihtiyar heyetlerine müracaatle hangi yolda ve hangi günde mükellefiyetlerini yapacaklarını anlıyarak nüfus cüzdanlarile muayyen olan günlerde çalışacakları yolda Nafıa fen memuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

İngilizce kursu

Eminönü Halkevinden:

Evimizde on üç yaşından ufak çocuklarımız için (6) hafta devam edecek İngilizce kursları açılmıştır. Kayıdlara başlanmıştır. İstiyenlerin iki fotoğrafla büroya müracaatleri ilân olunur.

Hukukî düşünceler

İtalyan hukuku ve Faşism

— 2 — [*]

Yazan: **Prof. Dr. Hıfzı Veldet**

I

İtalyada hâdiseler birbirini kovalamakta devam ediyor. İtalyan radyosuna göre, 1922 den sonra memurluk yaparak servet sahibi olmuş kimselerin varlıklarının menşei hâkimler tarafından incelenecek, mekteb kitablarından faşizme aid bahisler kaldırılacak, tarih tedrisatı değişecek velhasıl faşizmin izleri her yoldan kazınmağa çalışılacaktır. Bu arada faşizmin hukuk sistemi de vardır.

Geçen yazımızda işaret olunduğu gibi, faşizm İtalyada eski hukuku esaslı surette değiştirmiş; gerek âmme hukuku ve gerek hususî hukuk alanında çok önemli yenilikler yapmıştır. Bu değişiklikleri anlamak için bu memleket hukukunun tarihî oluş seyrini kısaca gözden geçirmek lâzımdır.

Malûmdur ki İtalya, birliğini ancak 1870 te tamamlamış yeni bir devlettir. Gerçi faşist rejimi bugünkü, İtalyayı eski Roma imparatorluğunun devamı ve yegâne mirasçısı saymakta ise de, umumî tarihi biraz kurcalamak, bunun böyle olmadığını anlamak için kâfidir: Roma imparatorluğunun; barbar istilâsile 476 da yıkılışından sonra yarımada sırasile Goth'ların, şarkî Roma (Bizans) imparatorlarının, Lombardların eline geçmiş, feodalite devrinde küçük küçük hükûmetlere ayrılmış, daha sonra şimalde de Ceneviz, Venedik, Piza gibi zengin ve kuvvetli cumhuriyetler, cenubda Napoli ve Sicilya krallıkları gibi krallıklar teşekkül etmiş ve XV inci asırdan sonra çeşidli marblere sahne olan İtalyanın bir çok parçaları bir aralık Fransızların, İspanyolların, Avusturyalıların hükmü altına girmiştir.

XIX uncu asrın başlarında kurulan gizli (Carbonari) cemiyeti İtalyan birliği ve hürriyet uğrunda mücadeleye başlamış ve nihayet geçen asrın ortasında Savua dükünün Sardunya kralı unvanını almasından ve hakimiyetini genişletmesinden sonra İtalyan birliğine filen yol açılmış, Sardunya kralı İkinci Victor Emanuel ile onun dirayetli nazırı Cavur'un siyasî ve İtalyan vatanseveri Garibaldi'nin askerî faaliyetleri sayesinde, İtalyan birliği kurularak (1860) bu kral, İtalya kralı unvanını takınmış ve 1870 te tam manasile müttehid ve mütecanis bir İtalyan devleti Avrupa muvazenesinde yer almıştır.

II

Nasıl ki bugünkü İtalya devleti eski Roma imparatorluğunun devamı değilse, dünkü ve bugünkü İtalyan hukuku da, ilk çağın en mütekâmil hukuku olan eski Roma hukukunun devamı değildir. Gerçi eski imparatorluğu yıkan barbar kavimleri, İtalyada tatbik edilen Roma hukukunun kendi hukuklarından üstün olduğunu görerek ilk zamanlarda ona dokunmamışlarsa da, feodalite devrinde dükalar ve derebeylerin emirnameleri kanun mahiyetini haiz olduğundan, Avrupanın diğer memleketlerinde görüldüğü veçhile, İtalyan hukuku da parçalanmış ve Roma hukukunun yanında bir çok kanunlar ve mahallî örf ve âdetler yürürlüğe girmiş, her dükalık ve derebeyliğin, hatta bazan her şehrin ve sonraları her cumhuriyet ve krallığın kendine mahsus bir hukuku meydana geldiğinden; İtalyan hukuku, bu memleketin o devirlerdeki siyasi durumu gibi, alacalı bir manzara almıştır.

III

İtalyada, az evvel işaret olunan siyasî ve idarî birliğin kuruluşundan sonra, esas hükümleri **Fransız medenî kanunundan alınan bir İtalyan medenî kanunu** yapılmış; bu kanun, İkinci Victor Emanuel'in 25 haziran 1865 tarihli emirnamesinin birinci maddesine tevfikan «İtalya krallığını teşkil eden bütün vilâyetlerde 1. ikincikânun 1866 dan itibaren yürürlüğe girmiş»; böylece siyasî birliğin hemen arkasından medenî hukuk alanındaki birlik gerçekleştirilmiştir. Esasen her memlekette idare mevkiinde bulunanlar, yurd içinde hukuk dağınıklığına tahammül edemezler. Zira memleketin iyi idare edilmesi ve hükûmet otoritesinin tesisi, belli kanunların, merkezden tayin olunacak memur ve hâkimler tarafından yurdun her yanında ayni suretle tatbik edilmesile mümkün olabilir. Bu sebebledir ki orta çağın sonunda Avrupada derebeylik devri gevşeyip merkezî krallıklar ve hükûmetler kuvvetlendikçe, cemiyet nizamı olan hukukun da dağınıklıktan ve mahallîlikten kurtarılıp birliğe ve mergeziliğe doğru yürütüldüğünü, öteki Avrupa devletlerinde, bilhassa Fransa ve çok daha sonraları Almanyada ve asrımızın başında da İsviçrede müşahede etmekteyiz.

Ticaret hukukuna gelince: Bu hukuk İtalyada bilhassa Ceneviz ve Venediklilerde örf ve âdet şeklinde tekâmül etmiş olup, bugünkü modern ticaret kanunlarında bile bu örf ve âdetlerden bir kısmı yaşamaktadır. Bununla beraber İtalyada ticaret hukukı alanındaki birlik dahi, ancak İtalyan ittihadından sonra, Fransız ticaret kanununun 1865 te iktıbasile gerçekleştirilebilmiş ve bilâhare 1882 de Fransız, Belçika ve Alman kanunlarından mülhem yeni bir ticaret kanunu yapılarak yürürlüğe konmuştur (1).

IV

İtalyada ceza hukuku, medeniye ve ticaret hukuklarına nazaran daha orijinal bir manzara göstermektedir. Ortaçağ Avrupasında hâkim olan eski ceza sistemine yeni bir istikamet verilmesi hususunda İtalyan cezacılarının rolü ilk plânda gelir. Denebilir ki modern ceza hukuku Beccaria ile kurulmuştur. Cezada yalnız işlenen suçu değil, bunu işliyeni de tetkik etmek, suçun işlendiği muhit ve şartları incelemek hususundaki sosyolojik cereyanlar dahi Lambroza ve Ferri ile İtalyada doğmuştur (2). Bununla beraber İtalyan ittihadından sonra bu memleketin bir çok eyaletlerinde tatbik olunan ceza kanunu, 1810 tarihli Fransız ceza kanununun fena bir kopyasından başka birşey olmamış, İtalyada ceza hukuku alanındaki birlik ancak 29 yıllık uzun bir çalışma neticesinde meydana getirilen 1889 tarihli İtalyan ceza kanununun yürürlüğe girmesile gerçekleştirilebilmiştir (3).

V

Devletin çatısını ve esas şekil ve bünyesini nizamlıyan esas teşkilât hukukuna gelince, 1848 tarihine kadar mutlak bir hükümdarlık olan Sardunya krallığı bu tarihte kabul ettiği teşkilâtı esasiye kanunile meşrutî bir hükûmet olmuş ve bu kanun, İtalyan birliğinin gerçekleşmesinden sonra dahi yürürlükte kalmıştır. Binaenaleyh faşizmden önceki İtalyan hükûmeti, meb'usan ve âyan olmak üzere iki teşriî meclise malik meşrutî bir krallıktı. Mecliste ekseriyeti haiz parti iktidar mevkiine geçerdi. Bu itibarla İtalyanın o zamanki rejimi, Fransız inkılâbının getirdiği ve Avrupaya yaydığı liberal - demokratik bir karakter taşıyordu.

VI

Faşizm, İtalyan hukukunu yukarıda hulâsa edilen durumda buldu. Medeniye ve ticaret hukukunun rengi tamamen ferdiyetçi ve liberal bir sistemin inikâsından başka bir şey değildi. Serbest rekabet ve ferdî muhtariyet, mukavele serbestisi ve hududsuz bir mülkiyet telâkkisi; 1922 den önceki İtalyan hususî hukukuna hâkim olan ana prensipler bunlardı.

Bu müşahede yalnız İtalyaya hâs bir şey olmayıp, geçen asır boyunca bütün Avrupa memleketlerinde müşterek olan bir sistemin ifadesidir. Avrupada (question sociale) denilen içtimaî mesele (4), XIX uncu asır iktısadiyat ve hukukiyatında hâkim olan bu liberal havadan doğmuştur; zira mukavele serbestisi iktısaden kuvvetli mevkide olan sermayedarların ve geniş arazi sahiblerinin işine yaramış, iktısaden zayıf mevkide bulunan emekçiler kendi menfaatlerini sermayeye karşı korumak için teşkilâtlanmışlardır. Sınıflar teşekkül etmiş, işçi - patron zıddıyeti başlamış, kanun karşısında müsavi sayılan ferdler arasında mevcud filî müsavatsızlıklar genişlemiş, varlıklı ile yoksul arasındaki mücadeleler hâd şekline varmıştır. İşte faşizm iktidar mevkiine geçtiği zaman İtalyadaki içtimaî durum da bu merkezde idi. Zaten herkes tarafından bir gerçek olarak kabul ve tekrar edildiği veçhile, faşizm bu karışık durumun bir tepkisi olarak doğdu. 1922 de nizama susamış olan bir kısım İtalyan halkının ve İtalyan kapitalistlerinin faşizme gösterdiği güler yüzün izahı da budur.

Faşizmin prensipi ve maksadı ne idi ve bu akide İtalyan hukukuna ne getirdi? Bu mesele ile de gelecek yazıda meşgul olacağız.

Hıfzı VELDET

(*) Birinci makale 4 ağustos 1943 tarihli nüshamızda çıkmıştır.

(1) Bugünkü ticaret kanunumuzun bazı hükümleri bu İtalyan kanunundan alınmıştır.

(2) Bu hususta, bizim, (Cezaî sosyoloji ve Enrico Ferri) adlı makalemizde tafsilât vardır: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (1940, sayı 1) S. 23.

(3) Bugünkü ceza kanunumuz, bazı değişikliklerle, bu kanundan alınmıştır.

(4) Profesör Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu içtimaî meselenin muhtelif memleketlerdeki tezahür şekillerini bu sütunlarda incelemiştir. Cumhuriyet'in 11 ve 23 mayıs, 9 temmuz ve 2 ağustos 1943 tarihli nüshalarına bakıla. Ayrıca (İş Mecmuası, sayı 26-33) te dahi bu meselenin tarihi tetkik olunmuştur.

Millî piyango

Dün Ankarada yapılan keşidede 159338 numaralı bilet otuz bin lira kazandı

Ankara 7 (Telefonla) — Millî Piyangonun 15 inci tertib 1 inci çekilişi bugün Sergievinde saat 14 te yapılmış ve çekilişi kalabalık bir halk kütlesi takib etmiştir.

İkramiye kazanan numaraları bildiriyorum:

30.000 lira ikramiye kazanan numara
159338

20.000 lira ikramiye kazanan numara
013017

10.000 lira ikramiye kazanan numara
342736

5000 lira ikramiye kazanan numaralar

047759	121639	233927	295779

2.000 lira ikramiye kazanan numaralar

030795	066392	134843	176998	215441
321342	332160	336942	343356	361000

1.000 lira ikramiye kazanan numaralar

029215	039984	040292	042820	052335
093447	101704	108804	124124	142569
147307	154896	163957	177757	193273
200101	201063	201945	202864	205089
226245	239992	244602	253338	260832
264698	268474	272998	280670	289772
292688	311610	312170	323356	323936
359174	373650	391186	396767	397332

500 lira ikramiye kazanan numaralar
Son dört rakamı (0718, 3195) ile nihayet bulan 80 bilet.

100 lira ikramiye kazanan numaralar
Son üç rakamı (052) ile nihayet bulan 400 bilet.

50 lira ikramiye kazanan numaralar
Son üç rakamı (975) ile nihayet bulan 400 bilet.

20 lira ikramiye kazanan numaralar
Son üç rakamı (122, 377, 669, 790, 881) ile nihayet bulan 2000 bilet.

10 lira ikramiye kazanan numaralar
Son iki rakamı (26) ile nihayet bulan 4000 bilet.

2 lira ikramiye kazanan numaralar
Son rakamı (5) (6) ile nihayet bulan 80,000 bilet ikramiye alırlar.

Bu çekilişte 30,000 liralık en büyük ikramiyeyi kazanan 159338 numaralı bilet Havzada satılmıştır.

20.000 liralık ikramiye kazanan 013017 numaralı bilet Eskişehirde; 10,000 liralık ikramiye kazanan 342736 numaralı bilet de İstanbulda satılmıştır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Gemilere mürettebat bulmak meselesi

Anglo - Sakson tersanelerinin görülmemiş bir hızla harb ve ticaret gemisi yaptıkları, artık, bir bedahettir. Yalnız Amerikan tezgâhları mayıstanberi, günde ortalama 5 - 5 buçuk gemi yapıyorlar. Geçenlerde şöyle bir mütalea dinledim:

«Gemi yapmak kolay amma mürettebat bulmak güçtür. Anglo - Saksonlar bu gemilere nereden ve nasıl mürettebat bulacaklar?»

Bu mütaleayı ileri süren zat, batan gemilerin mürettebatının da gemilerile beraber denizin dibine indiklerini sanıyordu.

Bu düşüncede realizmden eser olmadığını anlamak için, olaylara ve teknik bilgilere dayanmağa dahi lüzum olmadan şöyle bir akıl ve mantık muhakemesi yürütmek yeter.

Gemiler, limanlarda yatsın diye yapılmaz. Eğer Anglo - Saksonlar, yaptıkları gemilere mürettebat bulamıyacaklarını bilselerdi, elbette, bu kadar büyük emek ve para sarfile durmadan gemi yapmazlardı.

Şimdi Anglo - Saksonların harb ve ticaret gemilerine nereden mürettebat bulduklarını inceliyelim. Harb gemileri için mürettebat yetiştirmek üzere, evvelce de yazdığım gibi, İngiltere ve Amerikada bir çok talimgâhlar açılmıştır. Yalnız Portsmut'taki bir tek talimgâhta 10.000 erin talim ve terbiye edilmeke olduğunu gördük. Erbaşlar ve gedikliler de ayrı. Amerikada, Şikago civarında Mişigan gölü kıyılarındaki denizcilere mahsus talimgâkta 110.000 er ve erbaş yetiştirildiğini gözlerimizle gördük, bunun gibi, diğer iki büyük talimgâh daha olduğunu söylemişlerdi.

Anglo - Sakson deniz kuvvetlerinin harb gemisi kayıbları büyük olmadığına göre, insan kayıbları da büyük değildir.

Ticaret gemileri mürettebatına gelince, Müttefiklerin yeni yaptıkları gemiler için, yeni mürettebat yetiştirilmekte olduğu gibi, dünyanın yarısından fazlası onların emrindedir. Bu milletlerin bütün gemicilerinden başka tarafsız devletler tebaasından bir çok denizciler de, Anglo-Saksonların verdikleri yüksek ücretler sayesinde onların ticaret gemilerinde çalışmaktadırlar. Anglo - Sakson limanları, Mihverciler müstesna, her milletten, her renkten gemicilerle doludur. Hindliler, Çinliler, zenciler, Büyük Okyanusya adalarına mükemmel denizci olan halkı da, hep Müttefik ticaret gemilerinde hizmet ediyorlar.

Batan gemilerin mürettebatının gemilerle beraber denizin dibine indiklerini sanmak yanlıştır. Bütün gemilerde, mürettebatı kurtarmak için her türlü tedbirler alınmıştır. Bu gemilerde, motörlü hatta telsizli büyük tahlisiye filikaları, yiyecek, içecek taşıyan mükemmel sallar vardır. Mürettebatı toplamak için, hususî tahlisiye uçakları tehlikeli bölgelerde dolaşmaktadır. Gemiler, kafile halinde seyrettikleri için batan vapurların mürettebatı berhava olan cepane ve benzin gemileri müstesna, pek az zayiat vermektedirler. Batan gemiler mürettebatından, ortalama yüzde 85 i kurtarılmaktadır. O kadar ki harbin başındanberi gemileri bir kaç defa torpillendiği ve bombalandığı halde kurtarılan ve gene çalışan gemiciler çoktur.

Sonra, yeni şileplerde, meselâ 10.500 tonluk Liberty sınıfı gemilerin mürettebatı, Mihver propagandasının hesabladığı gibi, 100 ton için bir kişi değildir. Bu gemiler, 35 kişi tarafından idare edilmektedir; çünkü her iş motör ve makine yardımile yapılmaktadır.

Hulâsa, Anglo - Saksonlar, her ay yaptıkları iki milyon tonluk gemi için lüzumlu mürettebatı eski ve yeni gemicilerden tedarik etmektedirler.

Tahmin ve hesablarda biraz realist olmak gerektir.

Nişanlanma

Nebahet Özatav ile Necmi Komili 7/8/943 te Bursada nişanlandılar. Gençleri tebrik ederiz.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4050 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Geçen haftanın mânası

Birleşik milletler, geçen haftayı, muvaffakıyetler kazanarak kutladılar. Anglo-Saksonlar, Katania'yı işgal ederek Sicilyada devam eden harbi sonuna götürmeğe imkân veren ve İtalyan karasını daha kolaylıkla tehdide yardım eden bir vaziyet aldılar.

Anglo - Saksonların müttefikleri olan Sovyetler Orel'i zaptettikten sonra Bielgorod'u da aldılar ve bu mühim muvasala merkezlerini zaptetmekle teşebbüsü ele geçirmiş olduklarını teyid ettiler.

İtalya ve Almanyaya karşı kazanılan bu zaferlerden başka Pasifikte Munda hava üssü de Japonlardan alındı. Yeni Georgia'daki bu hava üssünü alan Anglo - Saksonlar, şimdi de Yeni Ginedeki Salamuayı almak ve bu iki üsü, Japonların Yeni Britanyada tesis ettikleri Rabboul üssünü zapt için sıçrama taşı olarak kullanmak ve böylece Japonları pasifiğin bu bölgesindeki en mühim mevkilerden mahrum etmek istiyorlar.

Birleşik milletler geçen hafta içinde bu muvaffakıyetleri kutladılar ve bu muvaffakıyetlerden hız alarak yeni hamleler için hazırlanmağa başladılar.

Fakat dikkat edilirse, bütün bu muvaffakıyetler, ileri karakollarda kazanılmıştır. Bu ileri karakolların arkasında ucsuz bucaksız sayılacak derecede ucun mesafeler bulunduğu apaşikârdır. Şu var ki bu ileri karakolların düşmesi, ve bunların üzerinde sağlam sıçrama tahtaları vücude getirilmesi, yalnız Mihver memleketlerinde değil, bütün dünyada derin tesirler yaptı.

Mihverin bugün en fazla tehlikeye maruz kanadı olan İtalya, askerî bir çıkmaz ve siyasi bir şaşkınlık içindedir. Burada Sicilyanın düşmesinden önce, Mussolini ve faşizm düştü. Böylece ileri karakolların dahi bütün harbin seyri üzerinde müessir olduğu anlaşıldı. İtalyan hükûmeti kararsızlık içinde yüzdüğü ve yerinde duramıyacak hale geldiği, bu yüzden Almanyanın ona yardım için, yahud onu taahhüdlerinden ibra için, yahud her hangi surette onunla beraber müşterek bir karar vermek için siyasî bir faaliyete giriştiği göze çarpıyor. Vaziyet o kadar karışık ve çıkmaza girmenin verdiği sıkıntı o kadar ağır ki, yeni, gizli ve önüne geçilmez müthiş silâhlardan dahi bahsolunuyor ve bu sayede sarsılan maneviyata kuvvet verilmesi isteniyor. Fakat bin tecrübesi görülmüş maddî silâhların sarsılan maneviyata kuvvet vereceğini sanmak beyhudedir.

İtalyada faşizmin yıkılmasile Mihverin can evinden bir darbe yediği şüphe götürmez. Acaba bu vaziyet Almanyayı mezbuhane teşebbüslere düşürmeğe kâfi gelir mi?

Henüz sanmıyoruz. Fakat bir taraftan Sovyetlerin ilerlemeleri ve teşebbüsü ele almaları, diğer taraftan İtalyanın kaybedilmek üzere olması Mihver hesabına çok müşkül bir vaziyet vücude getirmekte ve bu vaziyet de bir takım ilrei karakolları zaptetmenin ne kadar derinden tesir edebileceğini belirtmektedir.

Hâdiseler, daha evvelki haftanın hâdiseleri gibi, harbin en heyecanlı ve en mühim safhasına varılmış olduğunu vuzuh ile belirtiyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Hububat fiatları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

çavdar 22, mahlût 22, mısır 22, arpa 21, yulaf 22, akdarı 21.

Bu fiatlarda satışlara başlanıldığı tarihten itibaren değişmez ve dar gelirlilerle halk ekmeği arasındaki fiat farkı kaldırılmış ve ekmek fiatları birleştirilmiş olacaktır.

Matbaacıları davet

Türk Matbaacılar cemiyeti 13 ağustos 1943 cuma günü saat 14 te Cumhuriyet Halk Partisi Eminönü nahiye merkezinde ilk toplantısını yaparak idare heyeti, murakıblar ve haysiyet divanını seçeceğinden cemiyete aza kaydolunmuş arkadaşların teşrifleri rica olunur.

Henüz cemiyete kaydını yaptırmamış olan arkadaşların seçimlerde reylerini kullanabilmeleri için toplantı gününe kadar Ankara caddesinde Bürhaneddin Erenler matbaasına müracaat ederek azalık kartlarını doldurmaları rica olunur.

Şark cephesindeki savaş buhranlı safhaya girdi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mukavemeti karşısında Sovyetlerin sayılamıyan tümen ve tugayları kanlı kayıblar içinde bırakılmıştır. Düşmanın zayiatı harikulâde fazla idi. Yalnız Orel kesimlerinde en az 300,000 ölü terkettikleri anlaşılmıştır.

Kuban köprübaşı, Mius, Donetz ve Ladoga gölü cenubunda düşar oldukları ağır kayıblar da ayrıdır. Bolşeviklerin ceman yekûn tank kaybı 7800 dür. En aşağı 130 Sovyet zırhlı tugayı ortadan kalkmıştır. Bugün bu azametli kayıblar karşısında düşman bir parça kuru toprak kazanmıştır. Sovyet teşkillerinin bu meydan muharebesinde esir, ölü veya mecruh olarak terkettiği 600.000 can kendileri için her zaman hatırlanacak büyük bir ziyadır.

Harkof etrafında Alman müdafaasında derin gedikler açıldı

Berlin 7 (E.P.) — Sovyetlerin bilhassa büyük tank kuvvetlerile Bielgorod cenub batısında yaptıkları taarruzlarda düşman bazı derin gedikler açmağa muvaffak olmuştur. Bununla beraber Alman kumandanlığı lüzumlu tedbirler almış olduğundan bu gediklerin de az zamanda düzeltileceği muhakkak görülmektedir.

Almanların tatbik ettiği plân

Berlin 7 (a.a.) — Milletlerarası haberler bürosu doğu cephesindeki durum hakkında şöyle diyor:

Alman başkumandanlığı Sovyetlerin Kursk bölgesine uzak bir hedef güden büyük bir taarruz için yaptığı asker ve malzeme kütlelerinin Sovyet başkumandanlığı tarafından harbe sokulmasını temin etmek istemiş ve burada bir karşı hücuma geçmiştir.

Bu karşı hücumu takib eden ve dört haftadanberi süren muharebelerde Sovyetler Alman resmî tebliğlerinde bildirildiği gibi asker ve malzemece çok ağır kayıblara uğramışlar ve Orel ile Bielgoroddaki muvaffakıyetlerini çok pahalı ödemişlerdir.

«Harkofun düşmesi bir gün meselesi»

Moskova 7 (a.a.) — Bielgorod cephesini yaran Sovyet zırhlı kuvvetleri başlıca iki kola ayrılmışlardır. İlk kol, cenub batıya doğru saldırarak Bielgorod-Harkof yolu boyunca ilerlemiş ve tekrar 44 kilometre ilerliyerek Harkofun 40 kilometre şimalinde Kazaç-Lopan garını işgal etmiştir. İkinci kol, batıya doğru 24 kilometre ilerlemiş, Bielgorod-Briansk demiryolunu Harkof - Briansk demiryoluna bağlıyan demiryolu üzerinde kâin Tamarovka garını ele geçirmiştir.

Sözü geçen birinci kolun Harkoftan kuşbakışı 29 kilometre mesafede ve ikinci kolun da ayni şehirden kuşbakışı 40 kilometre mesafede bulunması itibarile Harkofun düşmesi bir gün meselesi telâkki edilmektedir.

En ciddî safha

Berlin 7 (a.a.) — Radyo askerî sözcüsü, Sertorius, dün akşam denizaşırı memleketlere mahsus neşriyatında Bielgorod kesiminde Sovyet taarruzunun en ciddî safhasına girdiğini söylemiştir.

Berlin gazetelerine göre

Berlin 7 (T.P.) — «Berliner Börsenzeitung» şunları yazıyor: «Cenub ve orta Donetz ve Mius cepheleri büyük meydan muhareeblerine şahid olmuştuk. Stalino'nun şimal ve doğusudan yapılan taarruzlar akim bırakılmış ve mütearrız için felâketli bir mağlûbiyet olmuştur. Orel bölgesinde ve Bielgorod kesiminde elân savaşlar devam etmektedir.

Moskovaya göre bir aylık Alman kayıbları

Moskova 7 (a.a.) — Moskovadan bildirildiğine göre, 5 temmuzdanberi 32 gün süren azgın meydan muharebelerinde Almanlar 120 bin ölü ve 12.000 esir vermişler, 2492 uçak, 11.000 hücum arabası veya kamyon, 4600 tank ve 1623 top kaybetmişlerdir.

Fin tebliği

Helsinki 7 (T.P.)— Fin başkumandanlığının tebliğidir:

Kareli berzahının batı kısmında düşmanın iki noktadan mevzilerimize girme teşebbüsü akim bırakılmıştır. Uhtua cephesine giren bir düşman müfrezesi topçu ve kumbaracı himayesinde taarruz etmisse de, olduğu yerde tevkif edilmiştir. Sair cephe kesimlerinde zikre değer mahiyette bir hareket vaki olmamıştır.

Bütün İtalyada örfî idare ilân edildi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

lisesi mensublarının şerefli bir sulha kadar dayanılması yolundaki tavsiyeleri arasında Venedik patriği Piazza'nın mesajı efkârı umumiyede bilhassa alâka uyandırmıştır. Kârdinal Piazza Venedik halkına hitab ederek şimdiki hükûmetin harbi çekilen hükûmetten miras olarak aldığını ve neticenin temini için ancak disiplinin muhafazası, fedakârlık ve sabır lâzım geldiğini bildirmektedir.

Ciano, Scorza ve Pirelli tevkif edildi

Berne 7 (a.a.) — İtalyadan öğrenildiğine göre, bütün faşistlerin bankalardaki hesabları bloke edilmiş ve bundan maada büyük sanayi erbabından 23 kişi ihtikâr suçu ile tevkif edilmiştir. Daha başkalarının da tevkif edilmesi beklenmektedir. Dün tevkif edilenler arasında Ciano ve faşist partisi genel sekreteri Scorza ve Pirelli de vardır.

Badoglio istifa etmek istemiş

Londra 7 (a.a.) — Henüz teeyyüd etmiyen haberlere göre, Mareşal Badoglio istifasını vermiş, fakat Kral bu istifayı kabul etmemiştir.

Başka bir habere göre, Grandi'nin mareşalın yerini alması ihtimali vardır.

Söylendiğine göre, Mareşal, Krala halkın sulh arzularını yerine getiremiyeceğini, çünkü Almanyanın işgal altındaki memleketlerde bulunan ve Alman fabrikalarında çalışan yüz binlerce İtalyanı rehine olarak tutacağını bildirdiğini söylemiştir.

Yugoslavyadaki İtalyan vilâyetlerinde askerî idare kuruldu

Roma 7 (a.a.) — Yürürlüğe konulan bir kararname gereğince Dalmaçya umumî valiliği ilga ve valileri de tekaüde sevkedilmiştir. Zara, Spalato ve Cattaro valilikleri doğrudan doğruya Dahiliye Nazırlığına bağlanmıştır. Harb vaziyeti dolayısile Zara ve Spalato valilikleri işlerine 18 inci kolordu ve Cataro valiliği işlerine de altıncı kolordu bakacaktır.

İki kurtuluş ordusu

(Başmakaleden devam)

sarsabilirdi. Fakat tarihin ne garib cilvesidir ki, Deli Petro zamanındanberi Rusya ile Almanya arasında sıkı işbirliğine taraftar büyük çapta bir çok Rus ve Alman devlet adamları yetiştiği halde, bu siyaset bir türlü yürütülememiş ve ne zaman Avrupa işleri bellibaşlı bir çıkmaza sapsa, bu iki devlet de yanyana değil, karşı karşıya cephe almak zorunda kalmışlardır.

Moskovadaki Alman kurtuluş heyetine sinirlenen Müttefikler, acaba henüz uzak olmakla beraber, bir Alman - Rus işbirliği ihtimalinden mi çekiniyorlar? Yoksa, söylendiği gibi, sadece kendilerine sormadan Avrupaya dair projeler kurulmasına mı kızıyorlar?

Her ne olursa olsun, bir yandan (kayıdsız şartsız teslim) parolasını ağızdan düşürmezken, bazı Müttefik kaynaklarının yarın hakkında sinirlilik göstermesi üzerinde durulacak bir noktadır.

NADİR NADİ

Bir İngiliz gazetesi diyor ki:

(Baştarafı 1 inci sahifede)

etmek icab eder ki, halihazırda mesele ancak harb suçlularının bitaraf memleketlere girebilmelerine taallûk etmektedir. Bunların girmesine müsaade edildikten sonra, kendilerinin hudut haricine çıkarılma muamelesine tâbi tutulup tutulmıyacakları, henüz mevzuu bahsolmamıştır. Notanın neşrini tacil ettiren bu dikenli meseleye takılmaktan içtinabı çok arzu ettiğimize şüphe yoktur. İdeal mücrimin muahedelerinin ekserisi, siyasi mültecilere şamil değildir. Bu kıymetli bir usuldür. Zira istibdad ve zulümden kaçmış olan kimselere melce veren bir memleketi, böyle bir talebe karşı, bu mültecileri teslime icbar edememektir. Mussolini, yakın bir istikbalde, bitaraf bir memlekete iltica ettiği takdirde, siyasî mücrim hukukunu taleb etmesi ihtimali vardır. Müttefik devletlerin harb suçlularını bir divanı adalet huzuruna çıkarmak hakkındaki kararı şimdiye kadar en kuvvetli lisanla müteaddid defalar tekrar edilmiştir.

Teslimiyet haberini aldıktan sonra, heyeti hâkime, bitaraf memleketlere iltica etmiş olan ve aranılan kimselerin tevkifi hakkında, tevkif müzekkereleri kesecektir. Yeter ki bitaraf memleketler, heyeti hâkimenin otoritesini tanımağa hazırlanmış olup, suçluyu hudud haricine çıkarmamak için başka itiraz zeminine müracaat edemesin.

Bu hususta yalnız muzaffer devletlerin değil, fakat, sulh arzu eden ve hayvani kuvvetin sona ermesini diliyen bütün milletlerin yardımı lâzımdır. Türkiye ve diğer bütün bitaraf memleketler, şu ileriyi gören Müttefik notasının gayesini itina ile nazarı itibara alacaklarını ümid ederiz.»

Berner Bund'un mütaleası

Bern 7 (E.P.) — «Berner Bund» tarafsızlık ve sığınma hakkına dair neşrettiği bir yazıda şöyle demektedir:

«Harb mücrimlerine sığınma hakkı vermemek yolundaki malûm taleb» girişilen tarafsızlık taahhüdlerine ve devletlerin hükümraniyetine dokunmakta ve bu itibarla İsviçrenin karar verme hürriyetine aykırı gelmekte olduğu için bu talebin reddi icab eder. Buna verilecek cevab tarafsızlığın gerektirdiği gibi, İsviçrenin «harb suçlusu» mefhumu etrafında hiç bir münakaşaya girmiyeceği mahiyetinde olmalıdır.»

Alman tayyarelerinin batırdığı gemiler

Berlin 7 (T.P.) — Uzun menzilli Alman savaş tayyareleri temmuz ayı zarfında Portekizin Atlantik sahillerinde ve Biskaya körfezinde 73,000 tonilâto hacminde 7 düşman gemisi tahrib ve bir bu kadar da hasara duçar etmişlerdir. Bu meyanda cereyan eden hava muharebelerinde ekserisi 4 motörlü 16 düşman uçağı tahrib edilmiştir.

Yugoslavya hükûmeti Kahireye geliyor

Stockholm 7 (T.P.) — Londrada bulunan Yugoslavya mülteci hükûmeti Kralı Piere ile beraber Kahireye nakledilecektir. Böyle bir tedbirin alınmasını General Hihailoviç arzu etmiştir. Bu suretle Sırb vatanperverlerile hükûmet arasında daha iyi bir irtibat temin edilmiş olacaktır.

Churchill - Roosevelt - Stalin ya görüşüyorlar, ya görüşmek üzereler

Stockholm 7 (T.P.) — Buradaki İngiliz ve Amerikan mahfillerinden öğrenildiğine göre, Churchill, Roosevelt ve Stalin arasındaki mülâkat ya cereyan etmekte ve yahud etmek üzeredir.

Bir Yunan çetesi Bulgar topraklarına girdi

Şofya 7 (T.P.) — Perşembe günü bir Yunan çetesi cenubî Makedonyada Negotio civarında Bulgar toprağına girmiş ve burada Bulgar ahalisi tarafından vücude getirilen ve Kontra Çetniks ismi verilen müdafaa teşkilâtının adamlarile çarpışmışlardır. Bu adamlardan biri Yunan çeteleri tarafından vurulmuş ve bunu müteakib çete tekrar Yunan toprağına çekilmiştir.

Hindistanda büyük bir feyezan

Ajmar 7 (a.a.) — Şiddetli yağmurlar, Kahri nehrinin şimdiye kadar görülmemiş bir şekilde taşmasına sebebiyet vermiştir. 30 temmuzda yükselmeye başlıyan sular 50 kadar köyü istilâ etmiştir. Tahmin edildiğine göre şimdiye kadar ölenler 5000 kişiyi bulmaktadır.

Vijirnagar'da en çok zarar görmüş yerlerdendir. Burada ölenlerin sayısı 3-4 bin kadar tahmin edilmektedir.

Klor fabrikasında feci bir kaza

İzmit (Hususi) — Şehrimizde yapılmakta olan klör fabrikasında feci bir hâdise olmuştur. Beş metre irtifada çalışmakta olan badana ustalarından Mehmed ile Zeki bir mesele yüzünden kavga etmişler, Mehmed elinde bulunan badana fırçası ile Zekinin kafasına vurmuş ve muvazenesini kaybeden Zeki yere düşerek ölmüştür.

Cürmü meşhud mahkemesinde yapılan duruşmada, Mehmed usta 3 sene 4 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Berlin boşaltılıyor

Dr. Göbbels, hava akınlarına müdafaa ile mukabelede bulunulacağını söyledi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bunların anlattıkları vak'alar paniği arttırmıştır. Bunların bir çoğu tevkif edilmiştir.

Diğer cihetten Dr. Goebbels iki haftalık bir sükûttan sonra Berlin halkına aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

«Alman başşehrinin düşman taarruzlarının hedefini teşkil etmesini bekliyoruz. Bunun için şehri kısmen tahliye ettirdik. Şimdiki halde karşı taarruzlarla mukabele edecek vaziyette değiliz. Mukabelemiz müdafaa suretile yapılacaktır.»

Dr. Goebbels'in makalesi

Berlin 7 (a.a.) — Dr. Goebbels, Voelkischer Beobahter gazetesinde neşrettiği bir yazıda şöyle diyor: «Müttefikler, maddî ve manevî bütün silâhlarla ve şimdiye kadar görülmemiş derecede şiddetli bir hamle ile Almanyanın bu muazzam Cihan Harbinin ilk yarısı zarfında elde ettiği bütün kazançları ellerinden koparmaya çalışıyorlar. Doğu cephesindeki büyük malzeme harbine, Sicilyada İngiliz ve Amerikalılar tarafından mütemadiyen tekrar edilen çetin ve inadcı hücumlara, Alman vatanına karşı yapılan hava tedhişlerine verilebilecek tek mâna budur.

Her taraftan yöneltilen kütle halinde ve umumî bir darbe ile Almanyaya diz çöktürülebileceği ve böylelikle uzun, yorucu ve kanlı harekâttan kaçınarak kat'i bir zafer temin edilebileceği sanılıyor. Fakat düşmanlarımız bilmelidir ki, karşılarında her türlü şartlar altında ve bütün takatile hayat ve hürriyetine sahib olmaya azmeden ve mevcudiyetinin muhafazası için bu müthiş harbi zaferle bitirmekten başka birşey düşünmiyen bir millet vardır.»

«Almanya harbin en ehemmiyetli bir kararını vermek zaruretindedir»

Londra 7 (a.a.) — Evening Standard gazetesinin askerî muharriri şöyle yazmaktadır:

«Alman başkumandanlığı bugünden itibaren harbin en ehemmiyetli bir kararını vermek zaruretindedir. Almanlar, ayni zamanda hem Müttefikler ve hem de Ruslarla harbedemezler. Eğer Führer İtalyayı bir harb sahnesi yapmak istiyorsa şarktaki cephesini tasfiye etmeli ve buradaki kayıblarına bir nihayet vermelidir. Şayed Rus taarruzunu durdurmak istiyorsa cenubdaki kuvvetlerini de burada toplamak mecburiyetindedir. Almanların elinde şimdi 280 tümen bulunmaktadır, bu tümenlerden 180 i Rus cephesinde, 48 i Fransa ve Holandadadır. Fransada bulunan tümenlerden 8 tümen daha şimdiden Fransız - İtalyan hududuna sevkedilmiş ve bunlardan bir kısmı da bu hududu şimdi geçmiş bulunmaktadırlar. Brenner'den yalnız 4 Alman tümeninin geçtiği tesbit edilmiştir.

Merhum Günselinin cenazesi dün getirildi

Romada sefarethanemize dönerken bir kaza kurşununa kurban giden, sabık İstanbul Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağın kızı ve Roma büyük elçiliğimiz müsteşarı Nureddin Vergin'in refikası Günseli'nin cenazesi dün hususî bir tayyare ile Romadan şehrimize getirilmiştir.

Saat 16,5 ta Yeşilköye inen tayyarede cenaze ile beraber merhumenin zevci ve kayınvaldesi de gelmişlerdir.

Cenaze, hava istasyonunda, pek müteessir bir halde bulunan Muhiddin Üstündağ ile ailesi erkânı ve Hariciye Vekâleti Hususî Kalem Müdürü Şazi, belediye mümessilleri ve aile dostları tarafından karşılanmıştır.

Merhumenin nâşını havî tabut tayyareden cenaze otomobiline alınarak Muhiddin Üstündağın evine getirilmiştir.

Merhumenin cenazesi bugün saat 12,30 da Pangaltıda Zafer sokağında Üstündağ apartımanından kaldırılarak Teşvikiye camisine götürülecek, öğle namazını müteakib cenaze namazı kılındıktan sonra Asrî mezarlıkta hazırlanan ebedî istirahatgâhına tevdi edilecektir.

Elim hâdise nasıl oldu?

Öğrendiğimize göre, hâdise 31 temmuz akşamı Müsteşar Nureddin Vergin, refikası ve annesile bir suvareden dönerken olmuştur. Romada örfî idare olduğu için geceleri sokağa çıkmak yasaktır ve yalnız diplomatlara vesika ile müsaade olunmaktadır. Nureddin Vergin ailesinin otomobili bir köşebaşını dönerken bir silâh patlamış ve Nureddin Verginin annesinin kolunu yalayarak geçen kurşun Günseli Verigne rasgelmiştir. Zavallı Günseli «vuruldum anneciğim!» diyebilmiş ve derhal ölmüştür. Sonradan yapılan tahkikat merminin devriyeler tarafından atıldığını ispat etmiştir.

Ruşen Eşref

(Baştarafı 1 inci sahifede)

ciye Nazırlığına mensub yüksek memurlar Türk - Macar dostluk cemiyetinin reisi, kordiplomatiğe mensub şahsiyetler ve Türk elçiliğinin bütün memurları ve daha bir çok Macar şahsiyetlerile bir çok dostları tarafından uğurlanmıştır.

Yeni elçi, Şevket Fuad gelinciye kadar elçilik başkâtibi Said Kemal, maslahatgüzar sıfatile elçilik işlerini idare edecektir.

On beş günlük iznini Budapeştede geçiren Türkiyenin Berlin büyük elçisi Saffet Arıkan dün saat 14 trenile Berline hareket etmiştir.

Dört hırsız idam edildi

Bulgar Zora gazetesinin yazdığına göre, Rumanyada Çernovits şehrinde gece hava tehlikesinde ışıkların karartılması esnasında hırsızlık eden iki kadınla iki erkek idama mahkûm olmuş ve hüküm infaz edilmiştir.

Sicilyada tam ric'at

(Baştarafı 1 inci sahifede)

suretle Etna dağı kesiminde Almanların son ric'at hattını da kesmiş bulunmaktadırlar. Bir dağ üzerinde bulunan bu müstahkem mevki, ancak bir hafta süren bir muharebeden sonra zaptedilmiştir. Burası, Tunus seferindenberi kaydedilmiş savaşların en çetinlerine sahne olmuştur. Bu mevki 1500 Alman askerinden ibaret olup önceden feda edilen bir garnizon tarafından müdafaa edimekte idi. Bu garnizon günlerce bir çokları büyük çapta olan yüzlerce Amerikan topunun ateşine ve her defasında 70 uçakla hücum eden pike bomba tayyarelerinden mürekkeb teşkillerin devamlı bombardımanlarına mukavemet etmiştir.

Amerikalılar şimdi Troina'nın 21 kilometre doğusunda kâin Bronte istikametinde ilerlemektedirler.

Catane'nin şimal doğusundan ilerliyen esas İngiliz kolu Etna dağının eteğinde bulunan Bel Passo'ya varmıştır.

Ric'at eden düşman kuvvetleri, Müttefiklerin hava kuvvetlerile deniz ve kara topçusunun devamlı bombardımanlarına maruz kalmaktadır.

Müttefiklerin gece bombardımanlarına mahsus uçakları büyük bir faaliyet göstererek Mesina boğaz ve limanındaki düşman gemilerine taarruz etmişlerdir. Ayni uçaklardan mürekkeb diğer teşkiller, son 6 gece içinde 5 inci defa bombalanan Napoliye karşı şiddetle taarruz etmişlerdir.

Cephe Troina'da yarıldı

Cezayir 7 (a.a.) — Mihver cephesinin Troina'da yarıldığı teyid edilmektedir. Mihver müdafaa hattı şimdi 70 kilometre kısaltılmıştır.

Troina'nın 25 kilometre cenub doğusunda harekâtta bulunan sekizinci ordu Adrano'yu tehdid etmektedir. Bu orduya bağlı birlikler 15 inci Alman zırhlı tümenile Herman Göring tümeni arasına girmiş ve irtibatlarını kesmiştir.

Ustica adası ve Biancavella işgal edildi

Londra 7 (B.B.C.) — Palermonun 65 kilometre şimalinde bulunan Ustica adası Amerikan deniz ve kara kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Bu harekette hem karada ve hem denizde yürüyen Amerikan Amfiluk otoları kullanılmıştır. Adada bulunan 100 İtalyan askeri esir edilmiştir. Adanın bütün nüfusü 1100 kişidir.

Son gelen haberlere göre, Etnanın cenub batı yamacı önünde bulunan mühim Biancavilla şehri de sekizinci ordu tarafından işgal edilmiştir. Buradaki İtalyan garnizonu kâmilen esir edilmiştir. Şimdi esirlerin sayısı 125,000 i bulmaktadır.

İtalyan tebliği

Roma 7 (a.a.) — Sicilyada, merkez cephesinde muharebe bütün şiddetle devam etmektedir. Düşman tarafından topçu ve zırhlı kuvvetler kullanılarak yapılan hücumlar Mihver kıt'aları tarafından akim bıraktırılmıştır. Düşmanın Napoli, Messina şehirlerile Cosenza ve Salerne eyaletlerine karşı yaptığı akınlar ehemmiyetsiz hasarlara sebeb olmuştur. Halk arasında 54 ölü ve 71 yaralı vardır.

İngiliz liraları taklid edilmiş

Sofyada çıkan Zora gazetesinin yazdığına göre, Atina polisi Atinada sahte İngiliz lirası basan bir kalpazan şebekesini meydana çıkarmıştır. Hakikilerine çok benziyen bu sahte İngiliz paraları piyasaya çok sürülmüştür.

Kayıb köpek

Beyaz renkte, tüyleri kesilmiş Rus cinsi bir köpek kaybolmuştur. Bulanların İdarehanemize malûmat vermeleri rica olunur.

SPOR

Bugün yapılacak at yarışları

Yarış ve ıslah encümeni tarafından hazırlanan İstanbul at koşularının beşincisi yarın Veliefendi koşu yerinde yapılacaktır. Koşu programına sıkıştırılan satış yarışları İstanbul koşularını biraz heyecansız bir şekle sokmakla beraber, ikili, çifte ve üçlü bahisler bu işde meraklı olanları tatmin edecek bir tarzda tanzim edildiği için her hafta biraz daha cazib bir şekil almaktadır.

Beşinci hafta koşularının üçüncüsü centilmen koşusu olarak hazırlandığı için, bilhassa üçlü bahis üzerinde oynıyacakların geniş bir sürprizi hesab etmeğe mecbur oldukları programın üzerinde biraz fazlaca durmalarını icab ettirecektir.

Bahsi müştereklerin meraklıları fazla düşündürecek olan üçlü bahsi şöylece hulâsa edilebilir.

İkinci koşuda; Aldervis, Ümid.

Üçüncü koşuda: Destegül, Karabiber.

Beşinci koşuda; Sava, Tomurcuk.

Bu hafta yapılacak koşularda ikili ve çifte bahisten ziyade büyük sürpriz üçlü bahis üzerindedir. Üçlü bahsin ikinci ayağı üçüncü koşuda centilmen binicilere bağlı olduğu içindir ki beşinci hafta koşuları İstanbul at yarışlarının en cazib bir haftası olarak göze çarpmaktadır. Yarışlara saat 15.30 da başlanacaktır.

Marmara kupa tenis maçları

Marmara kupası tenis maçlarının finali bugün Dağcılık kulübünde yapılacaktır. Bu maçlara saat dokuzda başlanacaktır. Dün yapılan tek erkek maçı dömi finalinde Ankaradan Fehmi, İstanbuldan Krisi mağlûb ederek finale kalmıştır. Final maçı Ankaradan Şefik ile Fehmi arasında oynanacaktır. Küçükler arasındaki tek erkek finali de Beliğ Beler ile Enes Talay arasında yapılacaktır.

Şeref kupası su topu maçı

Galatasaraylı yüzücü merhum Şeref için tertib edilen su topu maçı dün Şeref stadı havuzunda oynanmış ve kupayı Beykoz takımı kazanmıştır.

Beşiktaş halkevinin yüzme müsabakaları

Beşiktaş Halkevi tarafından hazırlanan yüzme müsabakaları bugün Şeref stadı havuzunda yapılacaktır. Müsabakalara muhtelif kulüblere mensub sporcular iştirak için kaydedilmişlerdir.

Çocuk

Türk çocuklarının çok sevdikleri bu güzel ve faydalı derginin yeni sayısı bugün çıktı. Tanesi 6 kuruştur. Gazetecilerde satılmaktadır.

Mes'ud bir evlenme

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti umum sıtma mücadele müfettişi doktor Rüştü Geren kızı Süheylâ Geren ile Dr. Reşid Aykut'un nikâh törenleri 6/8/943 cuma günü Kadıköy evlenme memurluğunda tarafeynin akraba ve davetlileri huzurunda icra edilmiştir. Genc evlilere saadetler temenni ederiz.

Teşekkür

Tam zamanında ve tam bir isabetle koyduğu teşhis ve büyük bir dikkatle tatbik ettiği tedavi neticesinde sıhhatimin sarsılmamasını temin eden Haydarpaşa Nümune hastanesi dahiliye şefi mütehassısı Dr. Muin Tayanç ile Dr. Hilmi Yalçına, Dr. Kayaya, Dr. Selâmiye, Mahmuda, Dr. Melâhate, üç uzun ay her türlü şefkati ibzal etmiş olan tecrübeli ve vazifeşinas hemşire Hacer Ernalla arkadaşlarına, poliklinik şefi mütehassıs Dr. Talât Borahana, göz kısmı şefi mütehassıs Dr. Nuri Fehmi ile asistan Tarıka ve her vatandaşa ne büyük bir alâka ve yüksek dikkat gösterdiklerine şahid olduğum Baştabib Dr. Kâzım Lâkay ile hastane idarecilerine derin teşekkürlerimi sunarım.

Nizameddin Nazif

***

Yüzümün sağ kısımlarında ani olarak arız olan yüz felcini çok kısa zamanda tedavi eden Bursada çok değerli ve hazık fizyoterapi ve sinir mütehassısı Dr. Rıza Remana gazeteniz vasıtasile teşekkürlerimle derin minnet ve hürmetlerimi arzediyorum.

Bursa Askeri hastanesi diş şubesi şefi binbaşı Kâmil

Ölüm

Erkânıharb mirlivalarından merhum Emin Paşanın gelini ve Hasan Günyüzün eşi Bayan

FAİKA GÜNYÜZ

müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak evvelki gün hayata veda etmiş ve akrabalarından birinci ordu müfettişliği kurmay başkanı Tümgeneral Yümnü Üres'in ve İstanbul Komutanı Tümgeneral İzzetin huzurlarile Kanlıcadaki aile kabristanına defnedilmiştir. Cenabı Haktan merhumeye gufran ve kederli ailesine sabırlar dileriz.

Perihan Üngör İLE Şahab Günberk Evlendiler. Kadıköy 6/8/943

Seniye Bükey Nusret Gürgân Evlendiler. Kırklareli: 7/8/1943

Topuzun Kısmeti

Yazan Mahmud Yesari

No. 16

Komiser — Okuman yazman yok mu senin?

Topuz — Yoh!

Komiser — Öyleyse, şu kâğıda parmağını bas.... (Komiser, Topuzun elini tutar, parmağını istampaya bastırdıktan sonra kâğıda bastırır.) Bu iş de bitti.. Şimdi, paralarını al.

Topuz — Bu paralar, Hanife hanımın.. .

Hacı Rükneddin — (Sırtını okşar:) Senin, evlâdım, senin.

Topuz — Ben bu hadar parayı nideyim ki?..

Hacı Rükneddin — (Paraları çantaya koyar:) Hanife hanıma da piyango çıkmış. (Sabataya göz kaş işareti:) öyle değil mi?

Sabatay — Çıktı... O ehtiyar karıya da çikti...

Hacı Rükneddin — Sen, oraları düşünme, Cenabı Kadiri Mutlak, rezzakı âlemdir.

Topuz — (Sırıtır:) Söyle be.. Anlamıyım amma, bu adamın lâfları hoşuma gidiiy... .

Sabatay — Bana musaade komiser paşa hazretleri... .

Komiser — Hacı bey, ben Galatasaray merkezine telefonla bildireceğim. Bu iş, benden çıktı. Galatasaray merkezinin de haberi olsun.

Hacı Rükneddin — Elbette, beyefendi... Gayet muvafık..

Koço — Hık!

Vahan — Helbet!

Hacı Rükneddin — Bir gün, bize teşrif ediniz efendim.

Komiser — (Güler:) Bu hırpaninin beyleştiğini görmek isterim.

Hacı Rükneddin — Başımızın tacısınız efendim. Muhakkak bekleriz. (Topuza:) haydi gidelim.

Topuz — Nireye gediyik?

Hacı Rükneddin — Evimize efendim, evimize...

Topuz — Benim evim yoh!

Hacı Rükneddin — Dün yoktu, bugün var.

Komiser — Uzun etme, git artık.

Topuz — Birşey dediğim yoh! Evimiz olsun, ne yapalım, gurban!

Hacı Rükneddin — (Yerden temenna eder:) Efendim müsaadei aliyelerile...

Komiser — (Hacı Rükneddin çıkarken, arkasından seslenir:) Hacı bey, insafı da elden bırakmayın.

Hacı Rükneddin — Elbet beyefendi, elbet.

Vahan — Helbet!

Koço — Hık!

Çıkarlar.

Komiser — (Arkalarından bakar:) Talih! Ne denir! Fakat, Hasodan başka sına çıksaydı daha hayırlı olurdu. Bu çocuk, bu parayı ne yapacak? Öbürleri yiyecekler... Hem de iyilik etmiş oluyorlar.

Şoför — (Yerinden fırlıyarak karşılar:) Buyursunlar kont cenabları.

Otomobile girerler.

Şoför — Karşıya mı?

Hacı Rükneddin — Tabiî.

Şoför — Sormak ayıb olmasın ama ağabey, kontu nereye götürüyorsunuz?

Hacı Rükneddin — Apartımana!

Şoför — Siz, onu, evvelâ bir hamama götürün.

Hacı Rükneddin — Banyomuz var.

Şoför — Bunu, çarşı hamamından gayrısı paklamaz.

Koço — (Tatlı tatlı kaşınarak:) Ben, çok kasınıyor vire!

Şoför — Daha da kaşınırsın!

Hacı Rükneddin — Bende de kaşıntılar başladı. Yahudinin kaşınmakta hakkı varmış!

Vahan — He, bende de dersem, yalana almayın.

Şoför — Ben, sizi bıraktıktan sonra otomobili benzinle, sabunla temizliyeceğim. Başımıza çok defa gelir. Arabada sıcağı görünce, bülbüller dökülmeğe başlarlar.

Topuz (Keyif içinde:) Uula, bu arabaya bininceh, adamı bir hoş ediiy...

Şoför — Benim arabamda siftah ediyor, uğurdur.

Hacı Rükneddin — Çok uğurlu çocuktur.

Vahan — Helbet!

Koço — Hık!

Topuz — Şarab içmişim, bahlava yemişim gibi yüreğim eziliy....

Şoför — Vay anasını! Bobstil gibi konuşuyor.

Topuz — (Keyifle şarkı söylemeğe başlar:)

Ah ben yarime gözüm
Direm direm
Satar yosma kendini
Direm direm.. Vayyy..

Hacı Rükneddin — Evlâdım, sana yakışmaz.

Vahan — Beyzadem, sus ol.

Şoför (Hiddetle:) Delikanlıyı neye susturuyorsunuz. Bırakın, söylesin. Onun arabasına binen sizsiniz, türküsünü de çağırın. (Yol üstündeki adama bağırarak:) Gebereceksin ulan! Seni de adamdan sayacaklar. (Volanı sağa sola ayarlar:) Hey yumurtaya can veren Allahım! Nelere kadir değilsin.. (Bir yolcuya bağırır:) Ezsem senin, kanın helâl... Sokakta yürümesini öğren uulan..

Topuz — (Keyifle bağırır:) Haniyaa, götürelim!

Hacı Rükneddin — İşte bu olmadı.

Vahan — Aman beyzadem, susol.

Şoför — (Hiddetle:) Bırakın delikanlıyı.. Keyif, keyif, onun keyfi! (Topuzu taklid ederek bağırır:) Haniyaa, götürelim!

Hacı Rükneddin — Hoppala... Şimdi de bu, başladı.

Topuz — Yaşa be şofer....

Şoför — Sen de yaşa, mirasyedim.

Topuz — Ben, ne yirim?

Şoför — Ne irtersen. At da senin, meydan da senin! (Bir yolcuya bağırır:) Gebereceksin uulan... Dağdan mı geldin? Başka İstanbul yok! Çiğnesem, hakkındı... (Otomobile hız verir.)

Hacı Rükneddin — (Korkarak:) Aman evlâdım, yavaşlat. Bir kaza filân çıkarmıyalım.

Topuz — (Keyif içinde, şarkı söyler:)

Ah ben yarime gözüm
Direm direm
Satar yosma kendini
Direm direm.. Vayyy..

Şoför — Radyodaki memleket havalarından daha güzel söylüyor.

Hacı Rükneddin — Sesi güzel maşallah!

Vahan — Helbet! Safiyenin erkeğidir.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

8,30 Program	18,45 Dans orkes.
8,32 Müzik (Pl.)	19,30 Haberler
9,00 Haberler	19,45 Serbest zaman
9,15 Faust (operet	19,55 Şarkılar
11,00 Sohbet	20,15 Şiirler
11,15 Türküler	20,30 Şarkılar
11,35 Şarkılar	21,00 Evin saati
12,15 Salon orkes.	21,15 Müzik (Pl.)
13,00 Haberler	21,40 Müzik (Pl.)
13,15 Salon orkes.	22,05 Dans mü. (Pl.)
★	22,30 Geçmiş gün
	22,35 Haberler
18,00 Program	22,50 Spor
18,03 Fasıl heyeti	23,00 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								■	
2									
3		■					■		
4									■
5				■					
6			■					■	
7					■	■			
8		■						■	
9	■					■			

Soldan sağa:

1 — Pişmiş gıdalardan birini satan. 2 — Bir deniz. 3 — Çevrilince bir emir olur, hayret gösterme tabirlerinden. 4 — Bir ölçü, 5 — Su yolu, gel (rumca). 6 — Merdivenin kısımlarının başı, kokulu bir ot. 7 — Yadediş, düşman. 8 — Kopmak bilmez. 9 — Eski saç boyalarından, mükemmel.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hiç bir işe yaramıyanlardan. 2 — Safra kesesi, nisbet (yeni terim). 3 — Bir devletin parası, hararet (yeni terim). 4 — Kar fırtınası, şua (yeni terim). 5 — Mümtaz vilâyet, eski Tanrılardan. 6 — Fiyaka kesen. 7 — Bir hayvan, kırmızı havyarla yapılır. 8 — Eczacılıkta kullanılanlardan. 9 — İcra, kıraat.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	E	K	R	E	M	S	İ	■
2	A	C	A	İ	B	A	T	■	H
3	S	İ	R	K	E	■	O	B	A
4	T	R	A	K	T	Ö	R	■	C
5	E	■	B	A	■	Z	■	K	İ
6	N	A	A	T	■	■	M	U	Z
7	G	İ	T	■	Ü	F	U	L	■
8	E	L	A	S	T	İ	K	İ	■
9	T	E	K	A	Ü	T	■	S	E

BORSA

İstanbul Borsasının 7/8/943 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,24
New-York	— 100 Dolar	129,—
Cenevre	— 100 İsviçre Fr.	30,3255
Madrid	— 100 Pezeta	12,9375
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31.1325
ESHAM ve TAHVİLÂT		
Merkez Bankası		120,—

Sovdan sünnetçi
AHMED TEMİZ
Ev ve muayenehane: Çarşıkapı tramvay durağı No. 3. TEL: 23860

Mütehassıs muhasebeci
Sınaî ve inşaat işleri hesablarında ihtisası olan bir muhasebeci iş aramaktadır. İhtiyacı olanlar (Muhasebeci) rumuzile İstanbul 176 posta kutusuna müracaatleri.

Zayi — 1332 senesi ve 103 numaralı Dişçilik mektebinden aldığım diploma - mı kaybettim. Yenisini alacağımdan zayiin hükmü yoktur.
Bayramıçta serbest diş doktoru
Refet Özdemir

Hasan Demirdöven
DEMİRCİ
Her boyda Ayakkabıcalçası yeni olarak yapmağa başlamış toptan ve perakende sipariş kabul eder. Anlaşma şeraiti için mektubla da malûmat verilir.
Üsküdar Şehcami sokak No. 38

SANDIK Yaptırılacak
Tahta ve malzemesi vasıtamızla imalâthanesine teslim ve nümunesine göre imal edilmek ve gene vasıtamızla aldırılmak şartile yalnız işçiliği imal edene aid olmak üzere 1,500 cepane sandığı toptan veya kısmen yaptırılacaktır. İsteklilerin Zeytinburnunda Demir Eşya fabrikası müdürlüğüne müracaatleri.

ÜROLOG - OPERATÖR Prof.
Bahaeddin Lûtfi Varnalı
Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı. Beyoğlu İş Bankası karşısı Emir Nevruz sokak No. 10. Panariya Aprt. No 2. Telefon: 42203

El tezgâhlarında uzun zaman sekiz ayak çalışmış
Usta İşçilere
ihtiyac vardır. Acemilerin müracaat etmemesi. Adres Beyazıd Mercan Mühürdar Eminpaşa sok. No. 14

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

NİŞANTAŞI
IŞIK LİSESİ
Ana — İlk · Orta — Lise · Kız — Erkek · Yatılı — Yatısız
Kuruluş tarihi: 1885

1 — Talebe kayıd işlerine 13 ağustostan itibaren başlanacaktır. Müracaat: hergün saat 9 - 17 ye kadardır
Ecnebi dil tedrisatı ilk kısımda başlar.
2 — Eski talebemizin 1 eylûl tarihine kadar kayıdlarını yenilemeleri lâzımdır.
3 — Bütünleme imtihanları 13 ağustosta başlıyacaktır.

HUSUSÎ
HAYRİYE LİSESİ
Yatılı Yatısız · Ana - İlk - Orta - Lise kısımları havidir
Bütünleme imtihanları 13 ağustosta başlıyacaktır. Ecnebi lisanına ilk sınıftan başlanılır.
Talebe kaydına başlanmıştır. Saraçhanebaşı, Horhor caddesi — Telefon: 20530

KIZ — ERKEK YATILI — YATISIZ
HUSUSÎ
ANA KUCAĞI ve AYDIN OKUL
Yuva I, II, III ve IV üncü sınıflara 1 ağustostan itibaren kayıdlara başlanmıştır. Eski talebenin 15 ağustosa kadar kayıdlarını yenilemeleri rica olunur.
TAKSİM MEYDANI No. 19
III üncü sınıftan itibaren Almanca ve Fransızca dersleri vardır.
Telefon: 40181

İstiklâl Lisesi Müdürlüğünden:
Talebe kaydına ve bütün sınıfların bütünleme imtihanlarına 13, Lise bitirme imtihanlarına 19, eleme imtihanlarına 21 ağustosta başlanacağından alâkadar talebenin okula müracaati.

ERKEK ve KIZ — YATILI ve GÜNDÜZLÜ
SANKT GEORG
ALMAN OKULLARI
İstanbul — Galata Kartçınar sokak Tel: Erkek: 42095 — Kız 40499
ERKEK KISMI: Orta, Lise ve Ticaret Okulu
KIZ » : İlk, Orta Okul ve Ticaret kısımları.
KAYID Her pazartesi ve perşembe 9 dan 12 ye kadar 1 eylûlden itibaren her gün sabah ve akşam.
İkmal imtihanları : 13 ve 14 eylûlde
Tedrisatın başlaması : 15 eylûl 943 çarşamba.

Devlet Demiryolları 3 üncü İşletme Müdürlüğünden:
Miktar, eb'ad, muhammen bedel ve muvakkat teminatı aşağıda yazılı kerésteler açık eksiltme suretile satın alınacaktır. İhalesi 16/8/943 pazartesi günü saat 16 da Balıkesirde 3 üncü işletme binasında yapılacaktır. İstekliler 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalarla ihale günü muayyen saatte Komisyonumuza müracaatleri lâzımdır. Bu işe aid şartname ve mukavelename projeleri Komisyonumuzdan parasız alınabilir. (7265)

Cins ve eb'adı	Miktarı aded M3	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
		Beher metre mikâbı	
Köknar veya çam kalas			
0.20 X 0. 05 X 4	20	170 lira	200 lira
Köknar veya çam tahta			
0.20 X 0. 02 X 4	200		
0.15 X 0. 025 X 4	30		
0.18 X 0. 025 X 4	35		
0.20 X 0. 025 X 4	260		
0.25 X 0. 025 X 4	10		
Muhtelif eb'adda çam dilme			
0.08 — 0.12 X 0.05 — 0.15 X 0. 75-6.30	1.831		
Çam kalas 0.25 X 0. 04 X 4	4		
» tahta 0.20 X 0. 02 X 4	104		
» » 0.25 X 0. 025 X 4	25		
» » 0.25 X 0. 03 X 4	25		

TESLİM YERİ
İşletme mıntakası dahilinde her hangi bir istasyonda vagon içerisinde.

EMLÂK MERAKLILARINA BÜYÜK FIRSAT!
Pangaltıda Tan sineması yanında tramvay caddesi üzerinde arka sokağa kadar bahçesi bulunan onar odalı iki kârgir hane mecburiyet tahtında boş olarak acele satılıktır. Talihlerin Pangaltıda Eşrefefendi sokağında 12 numarada Bay Onnik Nazar'a müracaatleri.

Türkiye B. M. M. İdare heyetinden:
1 — Meclis polis memurlarile müstahdemine aid elbiselerin dikiş işçiliği kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 16 ağustos 943 pazartesi günü saat 15 te idare heyeti odasında yapılacaktır.
3 — Şartnamesi hergün mesai saatleri dahilinde daire müdürlüğünden alınabilir.
4 — Diktirilecek elbiselerin yalnız dikişlerinin muhammen bedeli 2800 liradır.
5 — Muvakkat teminatı 210 liradır.
6 — Kapalı zarflar eksiltme günü muayyen saatinden bir saat evveline kadar kabul edilir. Her ne şekilde olursa olsun gecikmeler şayanı kabul değildir.
7 — Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikalarla bu gibi taahhüd işlerini ifa ettiğine dair vesikaları ibraz etmek mecburiyetindedirler. (7223)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Kaza veya semti	Mahallesi sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Sırağan Mercan	Eminönü	Çadırcıahmed-çelebi Çeşmeli	35	Bahçeli hane	1584	119	Tamamı

Mercan Maliye Şubesine borclu Sırağan Mercanın yukarıda yazılı emlâkinin 13/8/943 cuma günü saat 14.30 da birinci müzayedesi, 23/8/943 pazartesi günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7650)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Mahallesi	Sokağı	No	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
İskon Derman	Beyoğlu Çukurmescid	Tekkuyulu	8	Kârgir hane	3780	142	2-4

Hocapaşa şubesine borclu İskon Derman'ın nısıf hissesinin mutasarrıfı olduğu yukarıda yazılı emlâkin 9/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci, 20/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu kazası Kaymakamlığı idre heyetine müracaatleri ilân olunur. (7570)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Bir hissenin Teminatı	Hissesi
Salamon Çiprut	Beyoğlu Evliyaçelebi	Meşrutiyet	88	Apartıman	31696	476	1/5

Beyazıd şubesine borclu Salamon Çiprut'un karısı Mazalto'nun mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkindeki hissenin 9/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi, 20/9/943 pazartesi günü saat 16.30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7569)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tammamının kıymeti	Hissenin Teminatı	Hissesi
Menaşe Siton	Galata Sultan-beyazıd Müeyyedzade	Karaoğlan	15 17 15/1 15 17 M.	Dükkân ve odalar müştemil hane	7800	293	1/2

Hocapaşa şubesine borclu Menaşe Sitonun nısıf hissesinin mutasarrıfı olduğu yukarıda yazılı emlâkin 9/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi, 20/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beyoğlu kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur (7568)

DERMOJEN
YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.
HER ECZANEDE BULUNUR

Guraba hastanesi
GÖZ HEKİMİ
NİHAD BAYRAKTAR
Cağaloğlu Eminönü Halkevi karşısında No. 48 saat 15 ten 18 e kadar hasta kabul eder.
Salı günü muayene meccanidir.

Möbleli kiralık oda
Cumartesi, pazar, pazartesi, salı günleri, Sultanahmed Mehmedpaşa yokuşu Cami sokak 21 No. ya müracaat.

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22. Mavi yapı
Telefon: 22683

FRENGİ VE BELSOĞUKLUĞUNA TUTULMAMAK İÇİN
PROTEJİN
kullanmalıdır.

Şile Belediyesinden:
1 — Şilede yeniden kapalı zarf usulile bir hamam yaptırılacaktır.
2 — Muhammen bedel 9343 lira, muvakkat teminat akçesi 700 lira 73 kuruştur.
3 — İhale 9/8/943 tarihine çatan pazartesi günü saat 14 te Belediye Encümeninde yapılacaktır. Talib olanların mezkûr gün ve saatten evvel teminat akçelerini veya bir banka mektubunu vezneye yatırarak bir makbuz ile ihaleye iştirak etmeleri, projeyi ve şeraiti hususiyeyi öğrenmek istiyenlerin her vakit Belediye kalemine müracaatleri ilân olunur. (7703)

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:
(TIBBÎ MALZEME ALINACAK)
Ankara Spor Muayene Merkezi için aşağıda cins ve miktarları yazılı tıbbî alet satın alınacaktır.
İsteklilerin eksiltmeye girmek üzere 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesinde Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

Aded	CİNSİ
2	Boyalı tahta tabura
1	Sürgülü boy ölçüsü (tahtadan cilâlı)
1	Portatif Simens marka Electrocardiographie
1	Corda tipi dörtlü elektrik santrifüjü
1	Dejarin çekici

(7634)

Suadiyede
Acele Satılık Köşk
Üç dönüm çamlı, meyvalı, bağlı bahçe ikiye bölüklü köşk, bedelin bir kısmı borc devri, çok ehven fiatla. Müracaat. İstanbul Yeni Valde han No. 79 Tel: 24629

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünden:
Fabrikalarımız işçi istihkakları için yaptırılacak 4000 aded büyük boy ve 1000 aded küçük boyda bezli ve şeritli zarf pazarlık suretile eksiltmeye konulmuştur. Beherinin tahmin bedeli (90) kuruştur. İsteklilerin 17/8/943 salı günü saat 15 te teminatlarile birlikte idare merkezindeki Alım Satım Komisyonuna gelmeleri. (7559)

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:
900 aded beyaz poplin gömleğe ihtiyac vardır. Mevcudu olanların nümunelerile birlikte 9 ağustos 943 akşamına kadar Âmirliğimize müracaatleri. (7644)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:
Haydarpaşada geçid köprüsü kol kısmı altında yaptırılacak revizörlük binası inşaatı pazarlıkla ve vahidi fiat üzerinden yeniden eksiltmeye konmuştur.
1 — Bu işin muhammen bedeli (38230 86) liradır.
2 — İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Ankarada Devlet Demiryolları Yol dairesinde ve Haydarpaşada Devlet Demiryolları Birinci İşletme Müdürlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 16/8/943 tarihinde pazartesi günü (saat 16) da Ankarada Devlet Demiryolları Yol Dairesinde toplanacak Merkez Birinci Komisyonunca yapılacaktır.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.
a) (2867,50) liralık muvakkat teminat,
b) 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalarla bu işe mahsus olmak üzere Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası,
Ehliyet vesikası için ihale tarihinden evvel bir istida ile ve emsali inşaat işi yapmış olduğuna dair belge ibraz etmek suretile Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğüne müracaat olunması. (7756)

Denizli Sulh Hukuk Hâkimliği Satış Memurluğundan:
943/424

Kaşıkçı veresesinden ölü Rüştü karısı ve Buldanlı Mehmed kızı Aliye Kaşıkçı ile Altuntop mahallesinden Kaşıkçı Mustafa varislerinden Ali Rıza Adil, Kadir, Yaşar ve kızları Melek, Bahriye ve Cemile Kaşıkçının şayian mutasarrıf oldukları Tekke köyünün Değirmenönü mevkiinde vaki zemini arzı millî ve muhaddesatı mülk sekiz dönüm iki evlek miktarında 36/1 sıra 27 temmuz 926 fevkani ve tahtani su ile müdevver üç taşlı dakik fabrikası ve sekiz oda ve ahır ve samanlık ile ebniyesi ve bahçe ve halen birinci katında yıkama dairesinde bir kilistiryon ve bir yıkama kazanı ve ahşab toz vantilâtörü ve bitişiğinde buğday ambarı ve gene alt katta ön kısımda altı aded vals (üçü Puhler, üçü Zurih) marka ve bir sabit baskül ve gene alt katta turbin dairesinde doksan beygir kuvvetinde M. İ. A. G. marka turbin ve un vantilâtörü.

İkinci katta :Un kısmı elek trans - misyonları üç bölmeden ibaret, kepek ambarı, diğeri buğday ambarı ve buğday ambarında bir toz kalburu iki metrelik.

Üçüncü katta: Bir plânster elek, dört değirmenliktir. İki irmik sasörü gayrifaal yedi elek bir gayrifaal vantilâtör, bir kepek fırçası, diğer bölmede temizleme mahalli üç kalbur, bir tiryor averika, biri yaş, diğeri kuru bir toz vantilâtörü, biri 10 amper, 110 voltluk Liemens marka dinamo, dört el arabası, beşer yüz kiloluk iki baskül, bir valstıranş, bir körük, bir makkab ve bir örs ve bir mengene ve dört paftadan ibaret ve fabrika avlusunda üzeri kiremidli iki tavuk kümesi, ayrı ayrı üzeri kiremidli 3 ahır ve içinde elli kadar hurda elek kasnağı ile büyüklü küçüklü dokuz aded müstamel kayış kasnağı ve yedi aded irili ufaklı dişli bulunan bir depo ile bir kaç ayak merdivenle zeminden yükselmiş yedi oda ile avluda bir havuz ve avluya bitişik tahminen beş dönüm miktarında bir kısmına kavak fidanları dikilmiş ve kısmı azami sebzelik üç büyük ceviz iki pelit 20 servi kavağı üç armud 20 kayısı ve zerdali, beş vişne, iki erik ve tahminen 300 kavak fidanı bulunan bahçe ile doğuda yüksekte suyun fabrikaya geldiği arkın bitişiğinde bir dönümü mütecaviz sebze bahçesi ile fabrikaya suyun taksim olduğu bir beton arkı müştemil ve tamamile su ile müteharrik fabrikanın bulunduğu yer ile bahçe ve içindeki akan su ile birlikte tahminen kıymetinin on bin lira ve odalar ile ahır ve samanlık ve fabrikanın üç katlı ebniyesinin tahminen kıymetinin on iki bin lira ve fabrikanın bilûmum makine, alât ve edevatın tahminen 15,000 lira ki ceman 37,000 lira muhammen kıymetli işler bir halde şarkan tarikiâm, şimalen Hacı Efendi oğlu Ali tarlası, garban Bacak oğlu kerimesi Emine tarlası, cenuben değirmen çayı ile mahdud un fabrikasının taksimi kabil olmadığından satılarak bedelinin hissedarların hisselerine göre taksimine dair Denizli sulh hukuk mahkemesinin 28/6/940 tarih ve 317/354 numaralı ilâmile hüküm verilmiş olmakla ve Rüştü Kaşıkçı veresesinde karısı Aliye Kaşıkçı vekili avukat Kemal İybarın talebile açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

Şartname: 2/8/943 ten itibaren herkes için açıktır.

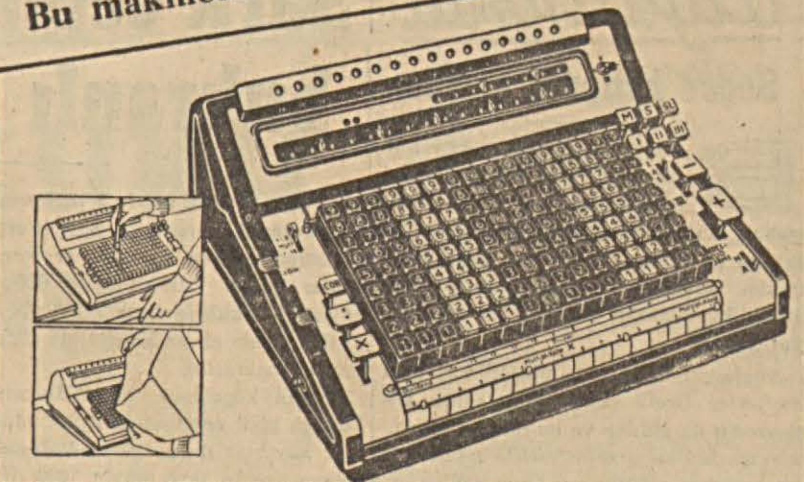
Satış: 13/9/943 pazartesi günü saat ondan on ikiye kadar Denizli icra dairesinde yapılacak açık arttırma neticesinde muhammen kıymetin %75 ini bulduğu takdirde en son ve en fazlaya talib olana ihale olunacak ve %75 ini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere satış on gün uzatılarak 23/9/943 perşembe günü saat ondan on ikiye kadar gene Denizli icra dairesinde yapılacak arttırmada en son ve en fazlaya talib olana ihale olunacaktır.

Hissedarlardan gayri müşterilerden muhammen kıymetin %10 u nisbetinde pey akçesi, nakid veya millî bir bankanın teminat mektubu alınacak ve müşteri verilen mühlet içinde ihale bedelini yatırmazsa satış bozularak kendisinden evvel pey vuran müşteriye vurduğu peyle teklif olunacak, kabulü halinde ona ihale olunacak, kabul etmez veya bulunmazsa yeniden yedi gün müddetle satışa çıkarılarak en son ve en fazlaya talib olana ihale olunacak ve iki ihale arasındaki fark ile geçmiş günlerin %5 hesabile tahakkuk edecek faizi ve masarif hükme hacet kalmadan evvelki müşteriden tahsil olunacaktır.

Tellâliye ile tapu ferağ harcı ve ihale pulları müşteriye aiddir. Müterakim vergisi satış bedelinden ödenecektir .

Taliblerin satış günü olan 13/9/943 pazaretsi günü saat 10 dan 12 ye kadar Denizli icra dairesinde hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Bu makineden tamamile istifade nasıl olur?

Mercedes hesap makinelerini kullananlar için tavsiyelerimiz:

Mercedes hesap makineleri her ne kadar sağlam ve her tarafı kapalı yapılmışlarsa da yine itinalı kullanılmalıdır. Makinenin muntazam işlemesi için herşeyden evvel, makine mekanizmasının tozdan vikayesi lazımdır ve bunun için de mühim iş şudur: kullanmadan evvel düğmelerinin, kollarının ve manivelalarının tozu silinmelidir. Makina kullanılmadığı zaman daimâ muşamba örtüsü ile kapanmalıdır. Dahilî temizlik ve yalnız nadiren lüzûm görülen yağlama ve tabiî olarak zuhur edebilecek arızalar, yalnız mütehassıs makinist tarafından yapılmalıdır, buna riâyet edilmezse daha masraflı arızalara ve daha fazla zaman ziyaına sebebiyet verilir. — El ile hesap yapanların da kullanabileceği bir kolaylık: Muhtasar Zarb: bir Zarp yaparken şâyet mazrubualeyh 6 dan fazla bir rakam ise o zaman Zarp işi âtideki tedbirle daha çabuk yapılır. Mesalâ bir rakamı 9 ile Zarp etmek için mazrubualeyh makanizmasını 9 defa çevirecek yerde kızak ikinci haneye alınır ve yalnız bir defa çevrildikten yâni 10 ile Zarp edildikten sonra kızak ilk haneye avdet eder ve — düğmesine basarak bir defa daha devir yapılırsa mazrubualeyh hanesine 9 çıkarak netice istihsal edilmiş olur. Bir rakamı 88 ile Zarp etmek için kızak üçüncü haneye alınır ve bir devirle 100 ile Zarp edilmiş olur. İkinci hanede bir devirle 90, birinci hanede iki devirle 88 istihsal olunur ki bu suretle 16 devir yerine 4 devirle iş biter — bu işleri tarif güç gibi gelir fakat kısa bir talimden sonra kolaylık elde edilir.

MERCEDES Büro Makineleri

Ziyaeddin Said Erim
İstanbul — Galata, Voyvada Caddesi 40—42
Tür 4

KADIKÖY HALKINA MÜJDE
9 ağustos pazartesi akşamından itibaren her pazartesi akşamı
Kadıköy İNCİ Gazinosunda
SUAD GÜN Konseri
11 ağustos çarşamba akşamı Kadıköy İNCİ Gazinosunda
Yavrunun Gecesi
HAMİYET YÜCESES ve YAVRU'yu seven arkadaşlarının iştirakile
Yavrunun Gecesi — Hamiyet Yüceses

Emniyet Umum Müdürlüğünden:
1 — Polis Enstitüsü ihtiyacı için azı 25, çoğu 30 aded dosya dolabı 11/8/943 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.
2 — Beher adedine 400 lira fiat tahmin edilen bu dolapların nümune ve şartnamesini görmek isteyenler Emniyet Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonuna müracaatleri.
3 — Münakasaya girecekler teklif mektublarını (900) liralık teminat makbuzile veya banka mektubile birlikte saat 14 e kadar komisyona vermeleri. (6987)

Manisa Valiliğinden:
Salihli - Borlu yolunun 23 + 200 — 30 + 500 üncü kilometreleri arasındaki kaldırım inşaatı 16772 lira 98 kuruşluk keşifnamesi ve tesbit olunan vahidi fiatlar üzerinden kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.
İhale 12/8/943 perşembe günü saat 11 de vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır. Muvakkat teminat miktarı 1258 liradır. Kapalı zarfların 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesine tevfikan hazırlanması ve ihale saatinden bir saat evvel encümen riyasetine tevdi edilmesi veya posta ile bu saatte vasıl olması şarttır. Keşif, proje ve şartname Nafıa Müdürlüğünde görülebilir. (Bedelsiz istenebilir.) Taliblerin 943 yılına aid Ticaret Odası vesikası ile Nafia Müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikalarını tevdi edecekleri kapalı zarf içine koymaları lâzımdır. (7172)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları
İdaremiz Van şubesi göl gemileri işletmesi için bir güverte enspektörü alınacaktır. 210 lira kadro ücretli olan bu memuriyet için taliblere 3656 sayılı teadül kanunu mucibince ücret verilecektir.
İsteklilerin Zat İşleri Müdürlüğümüze müracaatleri.

İdaremiz gemileri için telsiz memuru alınacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere Zat İşleri Müdürlüğümüze müracaatleri. (7605)

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünden:
22 ÇAP SPOR TÜFEĞİ VE MALZEMESİ SATIN ALINACAKTIR)
Mükelleflerin atıcılık çalışmalarında kullanılmak üzere (25) aded 22 çap komple spor tüfeği satın alınacaktır.
İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve ihale günü olan 17/8/943 salı günü saat 15 te Yenişehir Necatibey caddesindeki Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri ilân olunur. (7633)

KERESTE BİÇİLECEK
VAKIFLAR İSTANBUL ORMAN İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜNDEN:
Alemdağı Vakıf ormanında el hızarile kestane kerestesi ve dört köşe ağac yaptırılacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenerek 10/8/943 gününe kadar teklif mektublarını Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki büromuza göndermeleri. (7612)

Bursada Satılık LOKOMOBİL
Az kullanılmış mükemmel ve işler bir vaziyette bir aded Lokomobil satılıktır İsteklilerin Bursa Atatürk caddesinde Lâstik kaynakcısı Ali Sezmez'e müracaatleri. Telefon: 186

İstanbul Vakıflar Orman İşletme Müdürlüğünden:
İşletmemiz için 85 lira ücretli bir kâtib alınacaktır. Talib olanların 3659 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre 16/8/943 pazartesi günü Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki büromuzda imtihanları yapılacağından evrakı müsbitelerile müracaatleri. (7758)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünden:
İdaremiz gemileri can sandalları için yaptırılacak 50 ser librelik 200 aded damacana pazarlık suretile eksiltmeye konulmuştur. Beherinin muhammen bedeli 12 liradır. Nümune ve şartnamesi hergün Komisyonda görülebilir. İsteklilerin 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te teminatlarile birlikte idare merkezindeki Alım Satım Komisyonuna gelmeleri. (7511)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Muhammen fiatı Kuruş	Muvakkat teminatı Lira	K
20.000 metre	Kanaviçe	90	1350	00
13.000 kilo	Ambalâj ipi	215	209[illegible]	25
20.000 aded	Toka	1.6	24	00
14.000 kilo	Çember	90	945	00
350 »	Sicim	275	72	19
	Beş kalem		4487	44

Cinsi, miktarı, muhammen fiatı ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı beş kalem ambalâj malzemesi 16/8/943 pazartesi günü saat 15 te İstanbul Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda kapalı zarf eksiltmesile ihale edilecektir. Toka ile çember ayrılmamak üzere birer kalemin veya bir kaç kalemin de bir istekliye ihalesi caizdir.

Nümuneler komisyonda görülür, şartname 300 kuruş bedelle alınır. İsteklilerin kanunen ibrazı icabeden vesikaları ve teminat mektub veya makbuzlarını muhtevi kapalı zarf teklif mektublarını eksilme vaktinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermeleri. (7270)